

ΚΩΜΩΔΙΑ

Ο ΚΑΤΑ ΦΑΝΤΑΣΙΑΝ

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ.

ΕΙΣ ΤΡΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ.

Συντεθείσα

ΥΠΟ

Ν. ΑΥΒΑΖΙΔΟΥ

~~~~~  
Ὡς εἰκόλον ἀπόσασθαι καὶ  
ἀπαλείψαι πᾶσαν φαντασίαν  
σκληρὰν, ἢ ἀνοήτειον, καὶ  
εὐθὺς ἐν πάσῃ γαλήνῃ εἶναι.  
( Μάρκ. Ἀρτίων, τῶν εἰς-  
εαυτὸν. )  
~~~~~

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΛΕΙ.

Ἐκ τῆς Τυπογραφίας Παγτολέοντος Ἰγνατιάδου
καὶ Ἀδελφῶν.

1840

LIBRARY OF THE

CONGRESS

OF THE UNITED STATES

OF AMERICA

WASHINGTON

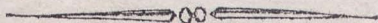
1850

1850

1850

1850

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ.

Τῆς μὲν ὑποθέσεως τοῦ Δράματος διαδηλουμένης ἐξ αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς, ἐνόμισα περιττὸν νὰ σημειώσω τι ἐκ περισσοῦ ἐνταῦθα. Τὸ δὲ νὰ ζητήσω συγγνώμην παρὰ τῶν ἀναγινωσκόντων τὴν ἀνά χειρὰς Κωμωδίαν διὰ τὰς ὑπερβολὰς τῆς Α'. Πράξιως, καὶ τὸ ἀπίθανον τῆς Β'. (Ἄν καὶ τοῦτο δικαιοῦται παρὰ τῆς ἐπιγραφῆς) γνωρίζω ὅτι δὲν θέλω ἐπιτύχειν. καθότι οὐδεὶς, νομίζω, τῶν νεωτέρων συγγραφέων ἐπέτυχε τοῦτο, ἂν καὶ τινες ἐξ αὐτῶν καὶ κάλλιστα συνέγραψαν, καὶ ἐπὶ τὸ κολακευτικώτερον ἐπροοιμίασαν καὶ τοῦτο· διότι φύσει βέπει ὁ ἄνθρωπος νὰ ψέξη ἢ νὰ ἐπαινέσῃ τι κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ. Τοῦτο δὲν μόνον ἐγὼ ἐξαιτοῦμαι παρὰ τῶν ἀναγνωστῶν νὰ παρέξωσι συγγνώμην τῇ Κυριαῖ Ἀσπασίᾳ διὰ τὴν παρρησίαν της, ἀλλὰ τί πταίει καὶ ἡ νεῶνις αὕτη; ὡς ὄψωνται αὐτὰ τὰ πράγματα . . . .

Ὁ Συγγραφεύς.

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Τοῦ Δράματος.

Φιλόσοφος.

Δῆμος. } Αἰτοῦντες συμβουλὴν παρὰ τοῦ Φιλ.
Ἡλίας. }

Κώσας. Ὑπηρέτης.

Ἀσπασία. θυγάτηρ.

} τοῦ Φιλ.

Ζωήτσα μουσικὴ τῆς Ἀσπασίας.

Μιουχδάρης, ὁ Δημοτικὸς Ἀσυνόμος.

Λέανδρος, ἑραστὴς τῆς Ἀσπασίας.

[Ἡ Σκηνὴ Ἐν Κωνσταντινουπόλει.]

ΠΡΑΞΕΙΣ Α.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

(Ὁ φιλόσοφος καθήμενος πλησίον τῆς τραπέζης τοῦ ἔχει ἐπ' αὐτῆς μέρος καρτῆ , ἐφ' οὗ ἔχει σημειωμένον κύκλον τινα , καὶ ἐντὸς αὐτοῦ ἓν τετράγωνον .)

Φιλόσοφος .

Ἰδοὺ τέλος πάντων ἐπέπρωτο εἰς τὸν δέκατον ἑννάτην αἰῶνα , ν' ἀνακαλυφθῆ καὶ ὁ τετραγωνισμὸς τοῦ κύκλου ! Ἰδοὺ πρόοδος καὶ κατὰ τὴν μαθηματικὴν ἐπιστήμην ! Πρέπει λοιπὸν τὴν ἀνακάλυψίν μου αὐτὴν νὰ τὴν διασαλπίσω διὰ τῶν ἐφημερίδων , ὥστε νὰ παύσωσι πλέον τῶν Μαθηματικοδιδασκάλων αἱ εἰσευαλισθῆναι ὡς πρὸς αὐτὴν τὴν μαθηματικὴν ἀνακάλυψιν ! Καταβῆτε καὶ σεῖς ἀπὸ τὴν Σαλήνην μαθηματικῶτατοι Πυθαγόρα ! καὶ Ἀρχιμήδη ! νὰ ἴδῃτε λέγω τοὺς νέους Μαθηματικοφιλοσόφους τοῦ δέκατου ἑννάτου αἰῶνος . Πρὸ πάντων ὅμως πρέπει νὰ σείλω τὴν ἀνακάλυψίν μου ταύτην εἰς τὴν Εὐρώπην διὰ νὰ τὴν σεβανώσωσιν οἱ ἐκεῖ προφέσορες , καὶ μετὰ ταῦτα εἰς

τὴν Ἑλλάδα νὰ τὴν χειροτονήσωσι . Μὴ θαυμάζετε πλέον τὸν Θαλῆν διότι κατέγραψε ἐπὶ ἡμικυκλίου τὸ τρίγωνον , οὐδὲ τὸν Πυθαγόρα διότι εὔρεν ὅτι τοῦ ὀρθογώνιου τριγώνου ἡ ὑποτείνουσα πλευρὰ ἴσον δύναται ταῖς περιεχούσαις , καὶ διὰ τοῦτο ἔβουτε καὶ ἕκατόβουτον , ὡς λέγουσιν . Ἀλλὰ θαυμάσατε λέγω τὴν νέαν μου ταύτην ἀνακάλυψιν , καὶ θύσατε ἐπ' αὐτῆς ὁ, τι ἂν ἔχατε πολυτιμώτερον ! ! ἀλλὰ τί βλέπω ; (παρατηρῶν τὸν κύκλον) χρειάζεται ἀκομὴ μικρὰ ἰσχύς διὰ νὰ συγχωνεύσω τὰ μείναντα μέρη μεταξὺ τοῦ τετραγώνου καὶ τοῦ κύκλου , καὶ τότε πλέον κάμω τελείαν τὴν ἀπόδειξιν .

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ .

Δῆμος καὶ Φιλόσοφος :

Δῆμος .

Καλημέρα κύρ φιλόσοφέ μου !

(Ὁ Φιλόσοφος σιωπῶν παρατηρεῖ τὸν κύκλον , ἔχοντα οὕτως , Ὁ δὲ Δῆμος βλέπων καὶ αὐτὸς τὸ σχῆμα τοῦ κύκλου εἰς τὸν χάρτην ἐπιαναλαμβάνει .)

λογιζόμενος ποῦ

μύρη σου, ἐπει-
εῖναι πολὺ μεγάλο.

ἴθυσ ὡς μαινόμενος, περιεβέβη-

ἐνὶ τοῦ δωματίου του καὶ ὁ-

σὲ Ἀἴμος ἀκολουθεῖ περιπαικτικῶς

Φιλόσοφος.

εργεῖς; ἀγράμματα! ἀπαίδευτε! ἀγεωμέτρητε! ἀ-
γεωγράφητε! ἀναρίθμητε! ἀρύστικε! ἀνασρολόγητε! τὸ
σχῆμα τῆς μήτης; ὄχι ἀναλφάβητε τὸ σχῆμα, ἀλλ'
ἢ μορφή τῆς μήτης. καὶ Ἴδου τί διαφέρει τὸ σχῆ-
μα ἀπὸ τῆς μορφῆς. σχῆμα λέγεται ἡ ἐξωτερικὴ κα-
τάστασις τοῦ πραγμάτων, τὰ ὅποια εἶναι ἔμφυχα, μορ-
φή δὲ ἡ ἐξωτερικὴ κατάστασις τῶν πραγμάτων, τὰ ὅ-
ποια εἶναι ἄψυχα, καὶ ἐπειδὴ ἡ μήτη εἶναι πρᾶγμα
ἄψυχον, πρέπει νὰ λέγωμεν τὴν μορφήν μιᾶς μεγάλης μη-
της καὶ ὄχι τὸ σχῆμα ἢ νομίζεις ἀμαθέσατε ὅτι δύνασθε
ν' ἀνατρέψητε μίαν πρότασιν ἐξηγμένην ἀπὸ τῆς φιλο-
σοφίαν τοῦ Πλάτωνος, καὶ παραδεδεγμένην παρ' ὅλων
τῶν ἀκαδημιῶν καὶ Πανεπιστημίων τῆς Γαλλίας, Ἰσπανίας,
Πορτογαλλίας, Ἀγγλίας, Δανίας, Σουηδικίας,
Βοημίας, Πρωσίας, Οὐγγαρίας, Πολλωνίας, Βαυαρίας.

Γερμανίας,
Λανθίας, Ῥωσσίας,
καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ
φρικτῆς, Ἀμερικτῆς
πρότασις αὕτη δεκτὴ καὶ
Σελήνης; ἀλλ' ἐσεῖς οἱ βάν
ρίζοντες τὰς σημασίας τῶν λέξε-
δίας καὶ ἀκαταλλήλως λέξετε καὶ
μάεων, μὴ σημαίνοντων τὰ αὐτὰ περι-

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ.

Κώσας καὶ οἱ λοιποί.

Κώσας.

Τί ἔχετε ἀρέντη ποῦ φωνάζετε;

Φιλοσοφοῦς.

Ἰθύμωσα μὲ αὐτὸν τὸν ἀμαθέστατον ἄνθρωπον, ὅστις ὄχι
μόνον συνέχεσε τὰς μαθηματικὰς μου εἰδήσας, ἐπὶ τῶν
ἁποίων ἤμην ἐνητχολημένος νὰ ἀποδείξω μίαν μαθη-
ματικὴν ἀλήθειαν, ἣ ὁποία εἰσέτι ἦτον ἀφανής, ἀλλ'
ἐκείνη ὁ ἀναγράφητος ἠθέλησε νὰ ἀνατρέψῃ ριζιδόν
φιλοσοφικὰς ἀληθείας, ἀποκαλῶν τὸ μὲν σχῆμα μορ-
φήν τῶν δὲ μορφῆν σχῆμα.

και εγω

Κώσας.

Τί ειπες κοῦ σέκαμε πρῶτα;

Φιλόσοφος.

Πρῶτον μέ συνέχεσε τὰς μαθηματικὰς μου ἰδέας.

Κώσας.

Θέλεις ἀρέντη νά τόν πιάσω καί νά τόν κάμω νά σέ πασρέψη, ἄν σέ τὸ κάμει αὐτοῦνο ὁποῦ λές;

Φιλόσοφος.

Ὅχι ἀνόητε! μήπως καί ἐννοεῖς ἄλλοτί; αὐτὸ τὸ ὁποῖον σέ λέγω εἶναι ἀόριστος ἀ' τοῦ συγχέω ῥήματος.

Κώσας.

Τί ξέρω ἐγὼ, μοναχός σε τὸ λές.

Φιλόσοφος.

Ἐξω ἀμαθέσατε καί σὺ! ἄλλοτε νά μὴν παρουσιάζεσαι ἐμπρός μου χωρὶς νά σέ φωνάζω.

Κώσας.

Καλὸ ἀρέντη! ὅμως φοβοῦμαι πάλαι σάν ἐπροχθές νά μὴ σέ δεῖρῃ κανεὶς ἀπ' αὐτοῦς ὁποῦ ἔρχονται νά τοὺς δώσῃς συμβουλὴ καί τότε δέν ἔρχομαι.

Φιλόσοφος.

Σιώπα ψεύσα.

Κώσας.

Τοῦλόγου σου μέ λέγεις ψεύτη, ἄς ρωτήσουμε καί τὴ βία σου.

Φιλόσοφος.

Ἀκόμη ὀμιλεῖτε κρεμασμένες; γκρεμῆσου ἀπ' ἐδῶ (μὲ θυμῶ)

Ὡς ας.

Μὴ θυμῶνης δὲ καὶ φεύγω (ἀναχωρεῖ)

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Φιλόσοφος καὶ Δῆμος.

Φιλόσοφος.

Εἶδες τὸν ἀχρεῖον ὅπου ζητεῖ νὰ ἀσεισθῇ μὲ ἐμένα;

Δῆμος.

Κύρ Φιλοσοφέ μου! δὲν πρέπει ἐμᾶς τοὺς ἀγραμμάτους ἀθρώπους νὰ μᾶς συνερίζεσαι, ἡ εὐγενεῖά σου εἶναι ἕνας τέτοιος μεγάλος προκομμένος Φιλόσοφος, καὶ τὰ μικρὰ πράγματα δὲν πρέπει νὰ εἰς πειράζουνα.

Φιλόσοφος.

Τὶ λέγεις; βάρβαρε ἄνθρωπε! δὲν γνωρίζεις ὅτι οἱ φιλόσοφοι δὲν ὑποφέρουν νὰ ἀκούουν τὰς ἐδδικαῖς ἀνοησίας καὶ ὅτι πρέπει νὰ παρουσιάζεσθε ἐνώπιόν μας μὲ τὴν μεγαλητέραν συστολήν;

Δῆμος.

Τὸ γνωρίζω Σιγιόρ φιλοσοφέ μου, συχώρεσέμας πλὴν.

Φιλόσοφος.

Λοιπὸν τί ζητεῖς σὺ ὅπου ἤλθες;

Δ ᾄ μ ο ς .

ἤλθα τζελεπή φιλόσοφέ μου γιὰ νὰ σὲ μιλήσω δυὸ λόγια .

Φιλόσοφος .

Καὶ μὲ ποίαν γλώσσαν θὰ μὲ ὁμιλήσεις ;

Δ ᾄ μ ο ς .

Νά ! νά ! (εὐγάζων τὴν γλωσσάνιου) μὲ τὴν γλώσσαν ὅπου ἔχω εὖ σόμα μου .

Φιλόσοφος .

Ὅχι ἀγράμματα ! δὲν ἐννοῶ τὴν ἐν τῷ σώματί σου γλώσσαν , ἀλλὰ μὲ ποίαν διάλεκτον , καθότι ἐγὼ γνωρίζω τὴν Γαλλικὴν , Γερμανικὴν , Ῥωσικὴν , Ἰσπανικὴν , Πορτογαλλικὴν , Ὀλανδικὴν , Ἀμερικανικὴν , Κινεζικὴν , Τουρκικὴν , Ἀραβικὴν , Περσικὴν , Σερβικὴν - Σβερικὴν , Κροατικὴν , Ἑνετικὴν , Ῥωμαϊκὴν , Κενεζικὴν , Ἰνδικὴν , Ἑβραϊκὴν , Χαλδαϊκὴν , Ἀρμενικὴν , Ἀθιγγανικὴν , Λατινικὴν , Βαυαρικὴν , Ἀγγλικὴν , καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ γνωρίζω ὅλας τὰς ἐν τῇ εὐρώπῃ ἀσία μὲσοποταμίᾳ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Σελήνῃ ὁμιλουμένας διαλέκτους , πρόσθε ἀκόμη καὶ τὴν παλαιὰν νέαν καὶ καθομιλουμένην Νεοελληνικὴν , λοιπὸν μὲ ποίας ἀπ' αὐτὰς τὰς διαλέκτους θέλεις νὰ μὲ ὁμιλήσης ;

Δ ᾄ μ ο ς .

Καλέ μὲ τὴν Ῥωμαϊκὰ γλώσσα .

Φιλόσοφος.

Λοιπὸν πέρασε ἀπὸ τὸ ἀρισερόν μου αὐτὶ, καθότι τοῦτο
(δεικνύει τὸ δεξιὸν του) τὸ ἔχω καθιερωμένον διὰ τὰς
ξένας καὶ ἐπισημονικὰς διαλέκτους, τὸ ἀρισερόν μου
δὲ διὰ τὴν καθομιλουμένην.

Δῆμος.

(Κατ' ἰδίαν) ἀκόμη τί θ' ἀκούσω (περῶν ἀπὸ τὸ ἀρι-
σερόν του μέρος) ἴθθα κύρ φιλόσοφέ μου νὰ μὲ πῆς
μιά συμβουλή.

Φιλόσοφος.

Μάρισα εἰς τὴν καθομιλουμένην ὀνομάζεται συμβουλή,
ἐλληνισί παραίνεσις, Ἰωνισί συμβουλή καὶ συμβουλοτή,
ἑσπερῆσι δὲ συμβουλά, αἰτικισί δὲ συμβουλή, ἀραβῆσι
νασιχάτ, τουρκῆσι ἐγρὺτ, περσικῆσι μισαβερὲ, ἀρμενῆσι
σερατράνκ, Λατινῆσι κονσίλιουμ, Γαλλῆσι κονσέιλ,
Ἀγγλῆσι κονσέλ, Ἰταλῆσι....

Δῆμος.

Φθάνει πᾶ φθάνει! (μεγαλοφώνως) δὲν σὲ ρωτῶ νὰ μὲ
πῆς πῶς τὴν λέγουνε τούρκεα καὶ φράγγικα, μόνον
νὰ μὲ συμβουλεύσης ἂν θὰ κάμω καλὰ νὰ πανδρευθῶ
ἢ κακὰ.

Φιλόσοφος.

Τὸ καλὸν μὲ τὸ κακὸν εἶναι μιά πρότασις ἐναντία,
εἶναι λέγω πρότασις ἀφηρημένη, ἣ ὅποια δὲν ἔχει
σχέσιν μὲ κανέν ἄλλο ἀντικείμενον, εἴμη μὲ τὸ συμ-

βεβηκός, ἢ λέξις δὲ συμβεβηκός, θεωρεῖται διττῶς γραμματικῶς καὶ φιλοσοφικῶς καὶ γραμματικῶς μὲν θεωρουμένη εἶναι σύνθετος ἔτι δὲ καὶ παράγωγος, κλίνεται δὲ καὶ ὡς ὄνομα, καὶ ὡς μετοχῆ, καὶ ὡς ῥῆμα, φιλοσοφικῶς δὲ θεωρουμένη εἶναι τυχαία περίστασις γινομένη ἐξ αὐτομάτου καὶ ἄνευ αἰτιώδους λόγου, αὐτόματον δὲ λέγεται πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ συμβῆ ἔκτινος τυχαίας περιστάσεως μὴ προσδοκωμένης μὲν παρ' οὐδενός, συμβαινούσης δὲ παρ' ἐλπίδα, ἢ ἀνελπίσως καὶ χωρὶς νὰ ἐλπίζηταις.

Δ ἦ μ ο ς .

Δὲν κατάλαβα Σινιὸρ φιλόσοφέμου τί μὲ εἶπες .

Φιλόσοφος .

Σεῖς οἱ ἀγράμματοι, ὄντες ἀπαίδευτοι, καὶ ἀναλφάβητοι καὶ μὴ γινώσκοντες μηδὲ ὅλως γράμματα, ἀλλ' οὔτε τὴν γραμματικὴν τέχνην, δὲν πλησιάζετε συνεχέσεται εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς τοὺς ἰδίους φιλοσόφους ὥστε νὰ μετοχευθῆτε τῶν φιλοσοφικῶν μας γνώσεων, ἀλλ' ὅταν ἔχετε τὴν ἀνάγκην τῶν φιλοσόφων, τότε προσρέχετε εἰς τοὺς φιλοσόφους ζητοῦντες φιλοσοφικὰς συμβουλάς, καὶ ἐπομένως δὲν καταλαμβάνετε ὅλα, ὅσα Σᾶς λέγουν οἱ φιλόσοφοι .

Δ ἦ μ ο ς .

Ὅλοι οἱ φιλόσοφοι Κύρ φιλόσοφέμου νὰ μὲ τὰ ποῦν, καθὼς μὲ τὰ λέγης ἢ εὐγενεῖα σου, δὲν θὰ μπορέσω .

νά τὰ καταλάβω, μόνε σέ παρακαλῶ νά μέ πῆς ἄν
ἦναι καλά νά πανδρευθῶ ἤ κακά.

Φιλόσοφος.

Ἀμαθέσατε! αὕτη ἡ πρότασις ὀνομάζεται ἀπό ἡμᾶς
τοὺς φιλοσόφους δῆλημα. ὅθεν διὰ νά φθάσω καί ἐγώ
εἰς τὸ τέρμα τῆς ὁποίας ζητεῖς φιλοσοφικῆς ἀποδεί-
ξεως πρέπει νά ἀνιχνεύσω τὰ φιλοσοφικά μου συστήματα,
νά ἀνακαλέσω εἰς τὸν νοῦν μου τὰς φιλοσοφικάς μου
γνώσεις, νά φέρω εἰς τὴν ἐνθύμησίν μου τὰς ἐπισημο-
νικάς γεωδαισικᾶς καὶ φιλοσοφικάς μου Ἰδέας, νά φι-
λοσοφῆτω κατ' ἐμαυτὸν, νά ἐπικαλεσθῶ τὴν ὑψηλὴν
φιλοσοφίαν, νά τὴν παρειαφρήσω εἰς τὸν φιλοσοφικό-
τατόν μου νοῦν, καὶ διὰ τῆς φιλοσοφικῆς κρανιοσχο-
πείας νά θεωρήσω εἰς ποῖον μέρος τοῦ μετώπου μου εἰ-
σθμύσει ἡ φιλοσοφία, τὴν ὁποίαν εὐρίσκων νά τὴν δια-
χύσω εἰς τὸ φιλοσοφικόν μου δωμάτιον, καὶ οὕτω μέ
βῆμα φιλοσοφικόν νά προχωρήσω εἰς τὴν φιλοσοφικὴν
ἀλήθειαν τῆς ὁποίας ζητεῖς φιλοσοφικῆς συμβουλῆς,
καὶ διαλυομένης τῆς φιλοσοφικῆς σου ἀπορίας, νά γί-
νῃς καὶ σὺ κατὰ τοῦτο φιλόσοφος.

Δῆμος.

Σπολάτη ἄρχων φιλόσοφέ μου δὲν θέλω νά γένω φι-
λόσοφος γιατί θά ἔμβης σέ κόπον, μόνε ἂν ἀγαπᾶς νά
μέ εἰπῆς τί νά κάμω.

Φιλόσοφος.

καὶ ἀλλοῦ ὅτι αὐτὸς
νεώτερος ὅτι εἰς τὸν ἄνθρω-
πον

Φιλόσοφος.

Καὶ σὺ βλέπω εἶσαι ἄνθρωπος ἀμαθέστατος, καὶ πρέπει νὰ σὲ διδάξω ὀλίγην λογικὴν.

Ἡλίᾱς.

Καὶ κύρ φιλόσοφέ μου, ὀλίγα λόγια νὰ μὲ πῆς, γιατί βιάζουμαι νὰ πάγω νὰ τῆς δώσω νὰ φάγη τὸν τζορβά της.

Φιλόσοφος.

Εἶπέ μοι πᾶτα οὐσία εἶναι καὶ σῶμα;

Ἡλίᾱς.

Τὶ νὰ σὲ πῶ, δὲν καταλαβαίνω τί μὲ λές.

Φιλόσοφος.

Ἐπειδὴ καὶ δὲν ἐννοεῖς, νὰ ἀποκρίνεται καταφατικώτατα.

Ἡλίᾱς.

Τὶ θὰ εἶπῃ καταφατικώτατα;

Φιλόσοφος.

Δηλαδή εἰς ὅλας μου τὰς ἐρωτήσεις νὰ λέγῃς τὸ ναί.

Ἡλίᾱς.

Ναί.

Φιλόσοφος.

Ἡ γυνή σου εἶναι οὐσία;

Ἡλίᾱς.

Ναί.

Φιλόσοφος.

Εἶσαι καὶ σὺ οὐσία;

Ἡλίαις.

Ναί.

Φιλόσοφος.

Ἄρα εἶσθαι ἀμφοτέρου καὶ σῶμα;

Ἡλίαις.

Ναί.

Φιλόσοφος.

Ἄμφοτέρων τὰ σώματα, ἔχουν βάθος, πλάτος μῆκος, ὕψος, βάρος, ὄγκον, κούφον, ἐμβαδὸν, σχῆμα, μορφὴν καὶ τὰ λοιπά;

Ἡλίαις.

Ναί.

Φιλόσοφος.

Ἔχετε καὶ τὰ αὐτὰ ὄργανα; δηλαδὴ χεῖρας, πόδας, κεφαλὴν, δακτύλους, στόμα, ὀφθαλμούς, ὦτα καὶ τὰ λοιπά;

Ἡλίαις.

Ναί.

Φιλόσοφος.

Εἶθε λοιπὸν καὶ οἱ δύο ἓνα πρᾶγμα, ὅτι εἶναι ἐκείνη εἶσαι καὶ σὺ. ἐπομένως δὲν ἔχετε καὶ οἱ δύο τὴν αὐτὴν κατασκευὴν;

Ἡλίαις.

Δὲν καταλαβαίνω κῆρ φιλόσοφε μου τί θὰ εἰπῆ κατασκευῆ, μόνε τὴν παρασκευὴ ξέρω.

Φιλόσοφος.

"Οχι βάρβαρε! δὲν ὀμιλῶ περὶ παρασκευῆς ἢ δευτέρας, ἀλλὰ σὲ λέγω ἂν ἔχετε τὸν αὐτὸν διοργανισμόν καὶ ἐπομένως τὴν αὐτὴν κίνησιν.

Ἥλιος.

"Εγὼ σινιὸρ φιλόσοφέ μου δὲν ἔχω κίνησι, ἐκείνη ὅμως ὑσερα ἀπὸ πέντε μέρες τῆς ἀρρώστιας της τὴν ἤλθε καὶ κίνησις.

Φιλόσοφος.

"Οχι ἀγράμματα! δὲν ὀμιλῶ περὶ κινήσεως, ὁποῖαν σὺ ἐννοεῖς, ἀλλὰ λέγω περὶ διαφόρων ἰδιότητων, αἱ ὁποῖαι εἶναι κοιναὶ μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτῆς.

Ἥλιος.

Μάλιστα εἶναι ἔτζι (καὶ ἰδίον) ἀνάθεμα καὶ ἂν κατὰ λαβὰ τὴ με εἶπε.

Φιλόσοφος.

Λοιπὸν ἀφ' οὗ εἶναι ἔτζι, ἡ γυνή σου ἔχει ὀμολογούμενος τὴν ἰδιότητα τῆς ἀσθενείας.

Ἥλιος.

Ναί.

Φιλόσοφος.

"Αρα τὴν ἔχεις καὶ σὺ, ἐπειδὴ καθὼς σὲ ἀπέδειξα καθ' ὅλας τὰς πτώσεις καὶ ἐγκλίσεις μορφῶν καὶ σχήματα, ὅτι ἡ γυνή σου καὶ σὺ, καὶ πάλιν ὅτι σὺ καὶ ἡ γυνή σου.

Ἡλίαις.

Καθὼς με λέγεις εἶμαι ἀρρώστος καὶ γῶ;

Φιλόσοφος.

Βέβαια, δὸς με τώρα τὸ χέρισκ νὰ ἴδῳ τὸν σφιγμὸν σου

Ἡλίαις.

Ὅρισε (ἐκτείνει τὴν χεῖρά του, ὁ δὲ φιλόσοφος κρατεῖ τὸν σφιγμὸν του καὶ συλλογίζεται ὀλίγον)

Φιλόσοφος.

Μικρὰ εἶναι ἡ ἀσθένειά σου.

Ἡλίαις.

Ἡ δική μου εἶναι μικρὴ, τῆς γυναίκας μου εἶναι μεγάλη, κύρ φιλόσοφέ μου, ὁποῦ τώρα δέκα μέραις ποῦ δὲν νοιώθει τὸν κόσμον.

Φιλόσοφος.

Μάθε, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὄχι μόνον φιλόσοφος, ἀλλὰ καὶ ἐπιστήμων, καὶ πολὺ περισσότερον ἐσπούδασα τὴν ἱατρικὴν τέχνην. τέχνην τὴν ὁποίαν ὀνομάζουν καὶ ἐπιστήμην, ἐπιστήμην δὲ τὴν ὀνομάζουν παρὰ τοῦ ἐπιστάσθαι τι ἀκριβῶς κατ' ἐντέλειαν καὶ καθ' ὅλας τὰς φάσεις τῆς, ὅθεν καὶ ἐγὼ διὰ νὰ γένω εἰδήμων καὶ ἐπιστήμων τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιστήμης, ἀνέγνωσα ἐπιστημονικώτατα καὶ ἐσπούδασα κατ' ἐπιστημονικὴν ἀκρίβειαν ὅλα τὰ συγγράμματα τῶν ἱατροφυσιολογικῶν ἐπιστημονικοδιδασκάλων δηλαδὴ τὴν ἀνατομίαν τοῦ Πρωγάγος, τὴν παθιακολογίαν τοῦ Μελάμπου, τοὺς ἀφοροῦσας

σχέσεων, ἐκ ποιήσεων, γκιλοτίνων, δημοπρατήσεις, ἰδιωτικῶν κτημάτων, καταδιώσεις συγγραφέων, ἐφημεριδογράφων, δημοσιογράφων, Πατριαρχῶν, Ἀρχιερέων, Ἱερέων.

Ἡ λ ί α ς.

Παλὲ κύρ Φιλόσοφίμου, δὲν καταλαβαίνω τί μοῦ λέγῃς, θά μὲ πῆς κἀνένα γιαιτρικὸ, νὰ πῶ τῆς γυναικός μου, ἢ ὄχι;

Φ ι λ ὄ σ ο φ ο ς.

(Ἐξακολουθεῖ) ἔπειτα ἐπροχώρησα εἰς τὰ σπλάγγνα τῆς γῆς τὰ διάφορα εἴδη τῆς ἀκριβῶς ἠρεύνῃσα, τὴν φύσιν, τὸ εἶδος καὶ ποιότητα τῶν μετάλλων διὰ τῆς Χημείας ἀναλύσας αὐτὰ ἐγνώρισα, ἀνακαλυψείς διαφόρους ἐπὶ τῆς Βοτανολογίας ἕκαμα, τέλος πάντων ὑψώθην εἰς τοὺς ἄλλους πλανήτας, Ἰδίως δὲ ἔσησα τὴν προσοχήν μου ἐπὶ τῆς Σελήνης, τῆς ὁποίας τὴν ἀκριβῆ περιγραφὴν καταμαθὼν, ἐσχέτισθην καὶ μετὰ τῶν κατοίκων τῆς.

Σ Κ Η Ν Η Δ Ε Κ Α Τ Η Π Ρ Ω Τ Η.

Κ ὠ ς α ς καὶ οἱ λοιποί.

Κ ὠ ς α ς.

Ἀφεντικὸ ἄκουσα τί εἶπες, τὰ εἶπες καὶ Ἑλληνικὰ γὰρ

να μὴν τὰ καταλάβω.

Φιλόσοφος.

Τί εἶπα;

Κώσας.

Εἶπες να πᾶς εἰς τὴν Σελήνη, σάκιμα εἰς φεγγάρι, ἔχεις
καὶ φίλους ἐκεῖ.

Φιλόσοφος.

Καὶ τί μὲ τοῦτο;

Κώσας.

Να μὲ πληρώσῃς τὸ δίκιομου καὶ ὕστερα φύγε.

Φιλόσοφος.

(Μὲ θυμὸν) Δὲν σε εἶπα να μὴν ἔρχεσαι μέσα ἂν
δὲν σε φωνάζω;

Κώσας.

Ναί, να φύγῃς κρυφά, καὶ ὕστερα ἀπὸ ποῖονα θὰ πάρω
τὸ δίκιομου, ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰρχομαι ἀπάνου εἰς φεγγάρι
να σε γυρεύω.

Φιλόσοφος.

(Μὲ περισσότερον θυμὸν) ἔξω ἀνόητε! ἀκόμη εἰς
κεσαι ἐδῶ;

Κώσας.

(Ἐνῶ φεύγει) Ἐγὼ ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα θὰ φυλάγω,
καὶ εὐθύς ποῦ τὸν δῶ καὶ φεύγει θὰ τὸν πιάσω ἀπὸ
τὸ καπέλλο του.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Φιλόσοφος.

Είδες τὸν ἀνόητον, νὰ νομίζῃ ὅτι ἐπῆγα εἰς τοὺς
πλανήτας καὶ εἰς τὴν Σελήνην μὲ τοὺς πόδας μου,
καὶ φοβεῖται νὰ μὴν πάγω πάλιν καὶ μείνω ἐκεῖ, καὶ
δὲν ἤξεύρει ὅτι διὰ τῆς φαντασίας μου, ἢ διὰ τῆς
ἑσωτερικῆς μου δυνάμεως, ἦτοι διὰ τοῦ φιλοσοφικοῦ
μου νοῦς διεπέρασα ἐν ἀκαρεῖ τόσα πελάγη καὶ διὰ
μαγνητικῶν τινῶν τρόπων ἔσυρα ὑπὸ τὴν δραστήριον καὶ
φιλοσοφικὴν ὄψιν μου, τὰ ὅσα σὲ προανήγγειλα.

Ἡλίαις.

Νᾶσαι καλὰ γιαιτρέμον, πολύχρονος, πῆς με δὲ τῶρα
πλὴν τὸ γιαιτρικὸ νὰ τὸ πάγω τῆς γυναικὸς μου νὰ
γένῃ καλὰ, γιαιτὶ μὲ φυλάγει καὶ ἔχει τὰ μάτια
τῆς ἐν πόρτα.

Φιλόσοφος.

Τί; εὐγῆκαν τὰ μάτια τῆς καὶ τάχει εἰς τὴν πόρτα;
λοιπὸν αὐτὴ ἡ ἀσθένεια ὀνομάζεται ὀφθαλμία, λατι-
νιστὶ δὲ Ὀσελλιόρουμ, τὸ ἱατρικὸν αὐτῆς τῆς ἀσθενεί-
ας εἶναι πολλὰ εὐκόλον, ἄλλα χρειάζεται πρῶτον νὰ
σὲ ἀναπτύξω τὰ περὶ ἐγκεφάλου, ἐπομένως νὰ σὲ δώσω
μίαν λεπτομερῆ περιγραφὴν περὶ τοῦ διοργανισμοῦ αὐ-
τοῦ, περὶ τῆς ὕλης ἐξ ἧς σύγκειται, καὶ ἐπομένως

νά σέ διορίσω τὸ ἀνάλογον φάρμακον πρὸς θεραπείαν τῆς
 Ἑλίας.

Ὅχι ἄρχων φιλόσοφε δὲν εἶναι βγαλμένα τὰ μάτια
 τῆς, λάθος τὸ κατάλαβες.

Φιλόσοφος.

Εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ εὗγουν ὥστε εἶναι καλὸν νὰ γνω-
 ρίζῃς τὸ φάρμακον τῆς Ὀφθαλμίας.

Ἑλίας.

(Καθ' ἑαυτὸν) ὄχι ἄλλο ἐμπλεξα μὲ αὐτὸν, νὰ ἰδοῦ-
 με ἴσως ὡς τὰ ὕστερα μὲ δώτη κανένα καλὸ γινατρικὸ
 (δυνατὰ) καὶ θὰ ἀργήσῃς πολὺ ὡς νὰ μὲ τὸ μάθῃς.

Φιλόσοφος.

Ἔως δύο χρόνους τὸ μανθάνεις.

Ἑλίας.

Δύω χρόνους;

Φιλόσοφος.

Ναὶ βέβαια! διότι πρῶτον Γεωμετρικῶς καὶ Γεωδε-
 σικῶς θὰ καταμετρήσωμεν τὴν περιφέρειαν τῆς κεφα-
 λῆς, καὶ Ἀλγεβρικῶς τὴν ἐπιφάνειάν τῆς, μετὰ ταῦ-
 τα θὰ κάμωμεν ἀκριβῆ καταμέτρησιν τῶν ὀδόντων
 καὶ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, θὰ Ἰχνογραφήσωμεν
 τὸ βάθος, πλάτος, ἐμβαδὸν μῆκος καὶ ὕψος τοῦ σώ-
 ματος, θὰ περιγράψωμεν, τὴν ὕλην, τὸ εἶδος τὸ ποιὸν
 τὸ ποσὸν τὸν σχηματισμὸν τῶν ὀφθαλμῶν, μετὰ τὰς
 προκαταρτικὰς ταύτας γνώσεις, θὰ ἐμβατεύσωμεν εἰς

τὴν ἀκριβῆ ἔρευναν ἐκάστου μέρους αὐτοῦ τοῦ ἐγκρα-
 δου, καὶ ἀκολουθῶς θὰ κάμωμεν τὴν Ἰδικὴν καταμέ-
 τρησίν του.

(Ὁ Ἡλίας ἐξέρχεται μὲ θυμὸν ἔξω, ἀρπάζει τὸ τσιμ-
 πουκιου καὶ πλησιάζει εἰς τὸν φιλόσοφον)

Φιλόσοφος.

Διατί ἐπῆρες τὸ τσιμπούκισου;

Ἡλίας.

Ἔϊπες καταμέτρησι καὶ θυμήθηκα νὰ μετρήσω τὴν
 ῥάχην σου.

Φιλόσοφος.

Τί ἀκούω; (μὲ τρόμον) φύγε ἔξω ὀγλίγωρα κρεμα-
 σμένε ἄνθρωπε.....

Ἡλίας.

Τώρα φεύγω. εἴσου πρῶτα νὰ μετρήσω τὴν ῥάχην σου.
 (κινῶ τὸν φιλόσοφον)

Φιλόσοφος.

(φωνάζει) μὴ κτυ...

Ἡλίας.

Μὴ μετράς ἐσὺ ἐγὼ μετρῶ, φθάνει ἐσὺ ὅπου μέτρησες
 τοὺς ποντικούς τοὺς ψύλλους καὶ τῆς κόριζαις, (τὸν κιν-
 ῶ καὶ ἄλλην)

Φιλόσοφος.

[Πάλιν φωνάζει] μὴ.

Ἡλίαις.

Μία δὲν εἶναι, δύο εἶναι, τὰ καὶ τρίτη, πᾶρε καὶ τὴν τετάρτην, δέξου καὶ τὴν πέμπτην, τὰ καὶ ἄλλα γὰρ τὴν παρασκευὴν.

Φιλόσοφος.

(Φωνάζει μεγαλοφώνως) μὴ κτυ... Δῆμ. Μία θέλεις ἀκοῦμα; ἄρπαξε καὶ ἄλλη μία. ἀκούτε ἐκεῖ φιλόσοφοι ἦρθα γὰρ νὰ μὲ πῆ ἓνα γιαιτρικὸ καὶ τί δὲ μὲ εἶπε νὰ εὐγοῦν καὶ τῆς γυναικὸς μου τὰ μάτια, νὰ τῆ δόση καὶ φαρμάκι, ἔπειτα μὲ εἶπε νὰ μετρήσῃ τῆς τριχαις τὰ δόντια καὶ τὴν κακὴν ψυχρὴν του μέρα, καὶ ὅλα αὐτὰ ὅπου λέγει εἶναι ἀπὸ τὰ πολλὰ γράμματα ὅπου ξέρει, καλὰ ἔκαμα ἐγὼ ὅπου δὲν ἔβαλα τὰ πᾶσι διὰ μου σοὶ σχολειὸν, καὶ ξέρανε καὶ οἱ βραχμαῖνοι ὅπου δὲν ἤθελαν σχολεῖα, ἔκαιγαν καὶ τὰ βιβλία ἀφωρίζανε καὶ τοὺς δασκάλους, νὰ τῶν σχολειῶν ἡ προκοπὴ! ὅρισε πόσο τρελλοὶ γίνονται αὐτοὶ οἱ φιλόσοφοι!

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ.

ΠΡΑΞΙΣ Β.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

(Ἡ Ἀσπασία μόνη λυπομένη διὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ Λεάνδρου.)

Αχ! εἰς ποίαν ἀθλίαν κατάσασιν εὐρίσκομαι ἡ δυστυχίς; τί πρῶτον νὰ κλαύσω ἢ ταλαίπωρος; ὅτι εἶμαι ὄρφανὴ μητρὸς; ὅτι ἔχω πατέρα τοιοῦτον, ὅστις κατήντησε περίγελως τῶν ἀνθρώπων; ἢ ὅτι συνέλαβε τὴν Ἰδέαν ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θὰ κατέβουν ἀπὸ τὴν Σελήνην με ἀεροστατικὴν μηχανὴν οἱ κάτοικοί της καὶ θὰ με ὑπανδρεύσῃ με ἓνα ἐξ αὐτῶν, διὰ νὰ κάμῃ καθὼς λέγει, Σελήνιον συγγένειαν; ἢ νὰ κλαύσω τὸ χειρότερον καὶ ἀνυπόφερτον δι' ἐμὲ ὁποῦ ἔχω τρεῖς ἡμέρας ὁποῦ δὲν εἶδα τὸν Λεάνδρον; Αχ Λεάνδρε! ἡ ἀσθένειά σου με σφάζει θανατηφόρα, ἄχ φῶς μου Λεάνδρε! ἄραγε θὰ ἀξιοθῶ ἄλλην μίαν φοράν νὰ σὲ εἶδῶ; ἢ μήπως ἦτον ἡ τελευταία φορά ὁποῦ σὲ εἶδα προχθὲς τὴν Κυριακὴν εἰς τὸν περίπατον! ναί! ναί! ἡ τελευταία φορά θὰ ἦτον, καθότι σὲ ἐπαράτησα καὶ

τῆς τρεῖς φοραῖς ὅπου ἀπέρασες ἀπ' ἐμπρός μου,
 ἡ ὄψις σου ἦτον κατακύτρινη, καὶ τὰ χρυσά σου χ
 λη χλωμά, ὁ τελευταῖος χαιρετισμὸς ὅπου μὲ
 ὤκωκες ἐπρομύνη ἀπευκταῖον τὸ δι' ἐσέ! "Αχ ἡ δ
 χίς! εἰς ποῖον νὰ εἰπῶ τὸν πόνον μου; εἰς ποῖον νὰ
 ξηγηθῶ τὸν ἔρωτά μου; εἰς τὸν πατέρα μου; καλλ
 τερον νὰ σχίσῃ ἡγῆ καὶ νὰ μὲ καταπῆ. εἰς τὴν μη
 τέρα μου; δὲν ἔχω ἡ ἀθλία εἶμαι ὄρφανή! "Αχ! π
 ση δυστυχία εἰς ἐμέ! ἀλοίμονον! πόση μεγάλη ἀθλι
 ὄτης εἰς ἓνα ἄνθρωπον νὰ πάσχη δεινῶς, καὶ νὰ μὴ
 ἔχη κανένα συγγενῆ ἢ εἰλικρινῆ φίλον νὰ τὸν παρ
 χορήσῃ. . . . . (κλαίει)

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Ζωήτζα καὶ Ασπασία.

Ζωήτζα.

Καλὲ τὶ ἔχεις ποῦ κλές;

Ασπασία.

Αχ Ζωήτζα! τάχα δὲν ἠξέυρεις τὶ ἔχω καὶ μὲ ρώτῃς;

Ζωήτζα.

Νὰ σὲ χαρῶ δὲν ἠξέυρω τίποτε.

Ασπασία.

Κλαίγω ἀπὸ τὸν πόνον μου, διὰ τὸν Λέανδρον.

Ασπασία :

Νά τὸ ἰδῶμεν !

Φιλόσοφος :

Ὅλα τὰ ἔθνη καὶ οἱ κατὰ καιρὸν συγγράψαντες χρονολογικὰ συγγράμματα φυλάττουσιν τὴν αὐτὴν χρονολογίαν ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ παντός ;

Ασπασία .

Δὲν φυλάττουσιν ὅλοι τὴν αὐτὴν , ἀλλὰ μὲν ἔθνη λέγουσιν εἶναι ἑπτὰ χιλιάδες καὶ τριακόσιοι τότε χρόνοι , ἀλλὰ δὲ περισσότερα ἢ ὀλιγώτερα , καθὼς καὶ οἱ χρονολόγοι ἐπίσης διαφωνοῦν .

Φιλόσοφος .

Λοιπὸν ἤξεύρεις Ἀσπασία μου τί θὰ εἴπῃ αὕτη ἡ διαφωνία ;

Ασπασία .

Δὲν τὸ ἤξεύρω .

Φιλόσοφος .

Θὰ εἴπῃ , ὅτι πρᾶγμα περὶ τοῦ ὁποίου δὲν συμφωνοῦν δὶώ ἔθνη , ἢ δὶώ φιλόσοφοι , δὲν τὸ γνωρίζουσι πραγματικῶς , καὶ πᾶν μὴ γνωριζόμενον πραγματικῶς δὲν ὑπάρχει , ἔθεν ἀμφιβαλλομένης τῆς χρονολογικῆς τάξεως περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ παντός , ἄρα ἀρχὴ τοῦ παντός δὲν ὑπάρχει , καὶ ἀκολουθῶς οὔτε κτίσις ἐπίσθης τῶν χρόνων ; λοιπὸν ἀπόβαλε καὶ τὴν ἰδέαν τοῦ τέλους , αὕτη ὀνομάζεται λογικὴ ἀπόδειξις ἀπὸ τῶν φιλοσόφων .

Ασπασία.

(Χορογελῶσα) ἀλοίμονον ! ἂν ὄλοι αἱ ἀποδείξεις ἔχουν τοιαύτην λογικὴν . ἀλλὰ δὲν πειθῶ ποτὲ οἱ ἀληθεῖς πεπαιδευμένοι νὰ φρονοῦν τὰ τοιαῦτα , οὔτε κατὰ τὴν εὐγενεῖάν σου . ἀλλὰ νομίζω ὅτι ζητεῖτε νὰ ἀπεισθῆτε με ἐμένα τὴν ἀγράμματον .

Φιλόσοφος .

Καὶ πῶς ; δὲν πείθεσαι εἰς αὐτὴν τὴν φιλοσοφικὴν μου ἀλήθειαν ;

Ασπασία .

Καὶ εἶναι ἀλήθεια εἰς τὴν ὁποῖαν νὰ πεισθῶ ;

Φιλόσοφος .

Καὶ δὲν εἶναι αὐτὴ ἀληθὴς ἀπόδειξις ;

Ασπασία .

Δὲν εἶναι βέβαια !

Φιλόσοφος .

Ἄν δύνασαι λοιπὸν , σὺ ἀπέδειξέ την τὸ ἐναντίον .

Ασπασία .

Αὐτὴ καθ' ἑαυτὴ εἶναι ἐναντία .

Φιλόσοφος .

Πῶς ;

Ασπασία .

Ἴδού ! ἀφ' οὗ ὄλα τὰ ἔθνη , καθὼς εἶπατε , καὶ οἱ χρονολόγοι ἀκόμη ὁμολογοῦν ἀρχὴν τοῦ παντός , διαφέρουν ὁμῶς κατὰ τὴν χρονολογίαν , οἱ μὲν λέγοντες ἀρχαιο-

τέραν τὴν ἀρχὴν, οἱ δὲ νεωτέραν, ἢ διαφωνία αὐτῆ
 δὲν ὑποθέτει ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀρχὴ τοῦ παντός, ἀλλὰ
 μᾶλλον τὴν ἐνισχύει καὶ τὴν ἀποδεικνύει ἐναργέστατα,
 διότι ἡμεταξὺ τῶν ἐθνῶν καὶ χρονολόγων διαφωνία
 δὲν εἶναι περὶ ἀρχῆς, ἀλλὰ ἀπλῶς περὶ ἐποχῆς, ὅθεν
 δυνάμεθα νὰ ἐξάξωμεν ὅτι δὲν γνωρίζομεν τὴν αἰληθῆ
 χρονολογίαν, καθότι ὡς εἶπομεν, ὑπάρχει διαφωνία,
 ὅχι ὅμως ποτὲ νὰ συμπεράνομεν ἔνεκα τούτου, ὅτι δὲν
 ὑπάρχει καὶ ἀρχὴ, ἐπειδὴ βλέπομεν παραδοχὴν ἀρχῆς
 εἰς ὅλα τὰ ἔθνη, ἂν ὅμως τινὲς κούφοι σοφισταί, θεω-
 λήσουσι νὰ προσθέσουσι καὶ τοῦτο σιμὰ τῶν ἐπιλείπων
 ἀνοησιῶν τῶν δὲν εἶναι παράδοξον, καθότι τινὲς ἐξ
 αὐτῶν τῶν ἀπονενοημένων δοξάζουσι ἀκόμη, ὅτι δὲν ὑ-
 πάρχει εἰς τὴν φύσιν τι ἀλλ' ὅλα εἶναι κατὰ φαντασί-
 αν, εἴτε δὲ καὶ αὐτὰ τὰ ὀρατὰ καὶ ψηλαφητὰ πράγ-
 ματα, καὶ ἀμφιβάλλουσι ἂν καὶ οἱ ἴδιοι ὑπάρχουν.

Φιλόσοφος.

(Μὲ θυμὸν) ἔξω ἀπ' ἐμπρὸς μου ἀγράμματα! νὰ ρηῖ
 σὲ ἰδοῦν τὰ μάτια μου! βλέπεις ἐκεῖ νὰ ὀνομάζῃ τοὺς
 διασημωτέρους φιλοσόφους κούφους καὶ ἀπονενοημένους
 διότι δὲν ἔχουν τὰ φρονήματα τοῦ χαμαλικοῦ ὄχλου;
 καὶ νὰ καταφρονῇ τοὺς κατὰ φαντασίαν φιλοσόφους,
 καὶ δὲν ἤξεύρεις ὅτι εἰς τὴν φύσιν δὲν ὑπάρχει τίπο-
 τε; ἀλλ' ὅλα εἶναι κατὰ φαντασίαν; καὶ ἀπόδειξις ἅ-
 νῃναι τοῦτο, ὅτι ἂν ὑπῆρχε καὶ ὑπῆρχα πραγματι-

πως ήθελα νά σε ξυλοφορτώω, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ δὲ
 ὑπάρχομεν, σὲ ἐπιπλήττω μόνον, καὶ σὲ ἀρκεῖ αὐτὴ
 ἡ ἀφηρημένη ἐπίπληξις.

Ασπασία :

Μὴ θυμόνετε καὶ φεύγω . . . .

Φιλόσοφος :

Ἄκουε ἐκεῖ εἰς τὰς τοιαύτας ἀνοησίας σου νὰ μὴν θυ-
 μόνω . . (ἀναχωρεῖ τῇ Ἀσπασίᾳ)

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ.

Ὁ Φιλόσοφος μόνος.

Βλέπεις κόρην φιλοσόφου; τὴν βλέπεις νὰ μὴν ἔχη δὲ
 ὄλου κρίσιν ἐπάνω της; καὶ νὰ ζητῇ πλαγίως νὰ πε-
 ρικαιῆξῃ καὶ ἑμένα; ἂν ἡ θυγάτηρ μου μὲ φέρεται τοιοῦ-
 τοτρόπως, τί νὰ κάμουν οἱ ξένοι; ἔχουν δίκαιον λοι-
 πὸν ὅπου μὲ δέρνουν, ὁ Θεὸς συγχωρήσει τὰ χέρια των
 εὐγέτους! πολλὰ καλὰ κάμουν! ἀξιώλογα! δὲν παρα-
 πονοῦμαι πλέον, ὄχι! θὰ γράψω μάλιστα ἐπάνω εἰς τὴν
 ἑύραν τοῦ δωματίου μου «Μάχου ὑπὲρ τῆς κα-
 τὰ φαντασίαν φιλοσοφίας», μὲ χρυσᾶ καὶ
 μεγάλα γράμματα, καὶ ἢ θὰ διδάξω ὄλους τὴν φιλο-
 σοφίαν, καὶ θὰ ἀποδείξω ὅτι εἰς τὴν φύσιν δὲν ὑπάρ-
 χει τιποτε. ἢ ἀλλῶς ἂν δὲν ἐπιτύχω θὰ τοὺς κάμω

νά βαρεθοῦνε ἀπὸ τοῦ νά μὲ δέρνουνε νά πονέσουν καὶ
 τὰ χέριатов νά σπάσουν καὶ ὅλα τὰ ξύλα εἰς τὴν ράχην
 μου, αὐτὸς εἶναι ὁ τρόπος. ἀλλέως δὲν γίνεται. εὐγε
 εἰς τὸ φιλοσοφικόν μου κεφάλι! νά τι θά εἴπῃ φιλο-
 σοφία! καὶ μερικοὶ ἀνόητοι λέγουν τί χρησιμεύει ἡ
 φιλοσοφία; νά ἀνόητοι! βλέπετε τί χρησιμεύει; ἔξα-
 φνα κανεῖς εὐρίσκει μίαν φιλοσοφικὴν ἰδέαν, καὶ ἀ-
 μέσως κάμει καὶ ὅλους φιλοσόφους, ἴδατε Κύριοι! τί
 ἀκούσατε; ἂν δὲν τὸ ἤξεύρετε μάθετέ το! τῶρα πρέ-
 πει ν' ἀρχίσω πρῶτον νά κάμω φιλόσοφον τὸν Κώστα,
 ἔπειτα τὴν Ἀσπασία, ὑπερον τὸ καπέλλον μου, μετὰ
 ταῦτα τὴν μύτην μου, ἡ μύτη μου ὅμως εἶναι μεγάλη-
 καὶ δὲν εἶναι ἐπίδεκτικὴ νά μάθῃ τὴν ὑψηλὴν φιλο-
 σοφίαν, ὥς τὴν καταμετρήσω πρῶτον (λαμβάνει τὸν
 διαβήτην καὶ καταμετρεῖ τὴν μύτην του) ἔξῃ δάκτυλοι
 Γαλλικοὶ τὸ μῆκος τῆς, πέντε δάκτυλοι Γερμανικοὶ τὸ
 πλάτος τῆς, ἡ ἐπιφάνειά τῆς δώδεκα δάκτυλοι Ἀγγλι-
 κοὶ, τὸ ἐμβαδόν τῆς, τέσσαρες ἕως πέντε δάκτυλοι
 Αἰγυπτιακοὶ, ἡ μορφή τῆς σχηματίζει ἓν ὀρθογώνιον τρί-
 γωνον, καὶ ἓν πρίσμα σφαιρῶν, λοιπὸν εἰάν πολυπλασιά-
 σωμεν πρὸς ἄλληλα τὰ μέρη, καὶ διαιρέσωμεν τὸ γι-
 νόμενον διὰ τοῦ 94, εἶναι τὸ ὅλον τῆς μύτης μας
 τρεῖς τόνοι καὶ $\frac{12}{94}$ μὲ ἄλλους λόγους μικροτέρα ἀπὸ
 τὸν κουραδοῦρον ἐνὸς δεικρότου. δὲν εἶναι λοιπὸν καὶ
 πολὺ μεγάλη, ἢμπορεῖ ἂν ἐπιμεληθῇ εἰς τρεῖς χρόνους

νά μάθῃ τὴν φιλοσοφίαν τοῦ περιφήμου Γερμανοῦ Σαρ-
 πιάνη, τὴν ἀρκεῖ, ἄλλην φιλοσοφίαν δὲν θέλει. ναι!
 ἀλήθεια! ἐξέχασα τῆς ὄρνιθαις καὶ τὸν πετεινὸν μου
 πρέπει νά μάθω φιλοσοφίαν, ὁ πετεινὸς ὅμως βλέπω καὶ
 ἔχει καλὸ πνεῦμα πρέπει νά ξεύρῃ καὶ τὴν Ἀστρολογί-
 αν, διότι τὸν βλέπω συχνά καὶ ἀναβαίνει εἰς τὰ κε-
 ραμίδια καὶ παρατηρεῖ τὸν οὐρανὸν, ἐπομένως γνωρίζ-
 ζει ἀκόμη καὶ νά προφητεύῃ, ἐπειδὴ ὅταν εἶναι νά ἀλ-
 λαξῇ ὁ καιρὸς τὸ καταλαμβάνει καὶ φωνάζει, ὅταν θῆ-
 ζημερώσῃ πάλαι τὸ προφητεύει καὶ δίδει εἶδησιν. ἔ-
 χει ὁ διάβολος καλὴν προκοπὴν, πρέπει νά τὸν καλο-
 πιάσω διὰ νά μὲ μάθῃ καὶ μένα κάτι, διότι χωλαί-
 νω κατὰ τὸ προφητικὸν μέρος, καὶ ἂν τὸ διδαχθῶ καὶ
 τοῦτο, τότε πλέον θά λόβω καὶ ἄλλον τίτλον νά μὲ
 φωνάζουν πετεινόμουαλον πετεινοκαύκαλον. ἀμὲν ὁ σκύλ-
 ρ λὸς μου! ἄκουε ἄκουε, καθ' ἡμέραν νά ἀναπτύσσω τὴν
 φιλοσοφίαν κατήντησε νά γείνη ἀκροαματικὸς φιλόσο-
 φος... καὶ ἡ κάτα μου ἔχει κάμποσον καιρὸν, ὅπου
 ἀναβαίνει εἰς τὰ κεραμίδια, φαίνεται καὶ αὕτη ἀρχί-
 σε νά γίνεσθαι καλὴ Ἀστρολόγησα... οἱ ποντικοὶ ὅμως
 τῆς οἰκίας μου γνωρίζουν τὸν καιρὸν τῆς μελέτης πό-
 τε εἶναι, καὶ μελετοῦν ὅλο τὴν νύκτα ἐπάνω εἰς τὴν
 ὄροφην, εὐγέσας ἐπιμελεῖς ποντικοί! μπὸν σουλδάε
 ἔπειτα ἔρχεται καὶ ὁ Κώσας καὶ μὲ παραπονεῖται.
 πῶς ἐπῆραν οἱ ποντικοὶ τὸ φυτῆλι ἀπὸ τὸ λυχνάρι.

ἐπύρανε καὶ τὰ χερσὶ, τὰ πέρνου βέβαια ! θέλουν
 φῶς. δὲν βλέπεις; τὴν νύκτα μελετοῦν, δὲν πάγουν
 τὰ θέατρα σὰν τοὺς μαθητὰς τῶν πανεπιστημίων, τὴν
 νὰ κάμουν ! μαθητὰ εἶναι αὐτὰ, δὲν εἶναι μασκα-
 βαλικά, ἔπειτα φαίνεται ὅτι ἀγωνίζονται εἰς τὰ πέν-
 τε ἄλλα, δὲν ἀκοῦς; τρέχουν τὴν νύκτα ἐπάνω κάτω,
 ποῖος πρῶτα νὰ φθάσῃ τὸ σημεῖον διὰ νὰ λάβῃ τὸ
 βραβεῖον τῆς νίκης. εἶναι καὶ ὀλίγος καιρὸς ὅπου
 ἤρχισαν καὶ τὴν φιλολογίαν, καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴν
 μελέτην ὅπου κάμουν, κατεκομάτιασαν καὶ τὰ βιβλία-
 μου. εὐγέσας ! καὶ πάλιν εὐγέσας ἐπιμελεῖς ποντι-
 κοὶ ! ἔτ' εἶ Σᾶς θέλω καθὼς ἐγὼ ὅπου εἶμαι οἰκοδεσπό-
 τισ καὶ εἶμαι φιλόσοφος, ἔτ' εἶ καὶ ὄλοι σεῖς ποντι-
 κοὶ, κάττοι, σκυλλοὶ, ὄρνιθες, πετεινοὶ νὰ ἤσθε φιλό-
 σοφοί. ἄς φωνάζω τώρα τῶν Κώσα, νὰ τὸν παραγγί-
 λω, πρῶτον νὰ πάῃ νὰ πῆ εἰς τοὺς ποντικούς, ὅτε
 τὸν ἀγῶνα τοῦ δρόμου, νὰ τὸν ἀφένουν διὰ τὴν ἡμέ-
 ραν, διότι τὴν νύκτα συγχέουν τὴν μελέτην μου μὲ τὸ
 τρέξιμον ὅπου κάμουν. Κώσα. αἶ Κώσα !

Σ Κ Η Ν Η Ε Β Δ Ο Μ Η .

Κώσας καὶ Φιλόσοφος,

Κώσας.

Τὴ μὲ κράξεις ἀφέντη;

Φιλόσοφος :

Ἄνοητε ! ὁ κόρακας κράζει . ὁ ἄνθρωπος φωνάζει , καὶ ὁ φιλόσοφος ὁμιλεῖ .

Κώσας .

Λοιπὸν τί μὲ θέλεις ;

Φιλόσοφος .

Νὰ ανέβης ἐπάνω εἰς τὴν ὀροφὴν καὶ νὰ εἰπῆς ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ τὸν τρόπον γλυκὺ εἰς τοὺς ποντικούς , ὅτι ἂν ᾔναι δυνατὸν τὸν τὸν ἀγῶνα τοῦ δρόμου νὰ τὸν γυμνάζονται τὴν ἡμέραν , καθότι τὰς νύκτας ὁ ἀφέντης μου καταγίνεται εἰς φιλοσοφικὰς μελέτας καὶ συγχέονται αἱ ἰδέαι του .

Κώσας .

Δὲν ἤξεύρω ἀφέντη τὴν γλῶσσάν τους , καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ κάμῃς τὸν κόπον νὰ τοὺς παραγγείλῃς μόνος σου .

Φιλόσοφος .

Σὺ ἂν δὲν ἤξεύρεις τὴν γλῶσσάν των ἐκεῖνοι ἔμως ἤξεύρουν τὴν ἐδικήν σου .

Κώσας .

Μάλιστα . ξέρου ἐκεῖνοι τὸ λυχνάρι γὰρ νὰ κλέψουσι τὸ φυτῆλι , καὶ τὰ κερὰ ποῦ τὰ ἔχω , ἔχου τῶρα δύο ἡμέρας ὅπου ἔμαθαν καὶ τὸ πιθάρι τοῦ λαδίου , εἶναι μάλιστα καὶ ὄντως πεσμένοι μέσα .

Φιλόσοφος .

Βέβαια ! εἰ δὲν φροντίζῃς νὰ τοὺς δίδῃς τὰ ἀναγκαῖα κατὰ κάθε βράδυ κερὰ καὶ φυτῆλια διὰ νὰ μελετοῦν

τί γὰρ κάμουν, καὶ ἐκεῖνοι τὰ πέρνουσι μόνοι των δὲν
τὸ ἤξιούσης;

Κώσας.

Ὅτι υποθέτωμεν ὅτι τὰ φυτίλια καὶ τὰ κερὰ τὰ θί-
λουνε γιὰ τὴν μελέτην, ἀπὸ πῦρ ἔπιταν καὶ δύο μᾶς
τὸ πιθάρι τοῦ λαδοῦ αὐτὸ πάλιν τί τὸ λίς;

Φιλόσοφος.

Φαίνεται ὅτι τὴν τὸ καλοκαῖρι ἀρχισαν καὶ τὸν ἀ-
γῶνα τῆς πύλης, καὶ τὴν ἀναγκαστὶ τὸ λάδι. δὲν
παρατηρεῖς ὅταν δύο ἀθληταὶ παλαίουν ὅπου ἀλείφω-
νται λάδι διὰ νὰ γλυκερῶν; (Ὁ Κώσας σκέπτεται
εἰς τὰς ἀνοησίας τοῦ φιλοσόφου)

Φιλόσοφος.

Τὸ συλλογίζεται; πῆγαινε ὀλίγωρα δι' αὐτὸ ὅπου
εἶπα.

Κώσας.

Εἶπες ἀφέντη τί συλλογίζομαι;

Φιλόσοφος.

Κώσας.

Εἶπες τὸ καλοκαῖρι, καὶ θυμήθηκα τὸν τόπον μου,
ὅταν εἶπὲ ἀρχίστη τὸ καλοκαῖρι καὶ ἤμεγάλαι; ζέσαιε
ἡμερικῶς ἀνθρώπους τοὺς σέλουνε μπάρα γιὰ τὴν ἴση-
ν. εἶδῶ ὅπως εἴην Πόλι πιεσεῖν τοὺς σέλουνε εἰς τὸ
ἔργον Κηπού ἢ εἰς τὸν Κουδουνά.

Φιλόσοφος.

Καὶ τί ἔννοεῖς μὲ τούτο;

Κώσας.

Να! ξέρω γώ!

Φιλόσοφος.

Ἐκατάλαβα ἀνόητε πού βαβύνῃς, σὲ φαίνεται ἔτι παραδόξον, διότι σὲ εἶπα διὰ τοὺς ποντικούς ὅτι μελετοῦν καὶ γυμνάζονται τοὺς ἀγῶνας, πλὴν δὲν σὲ συνερίζομαι, διότι δὲν γνωρίζεις τὴν φιλοσοφίαν, καὶ αἰσιολούθως τὴν μετεμψύχωσιν τῶν ἀνθρώπων εἰς ζῶα καὶ ὅτι οἱ ποντικοὶ πάλαι ποτὲ ἦσαν φιλολόγοι καὶ ἀθληταί, οἱ δὲ ὄντι ὠτακουσαί, καὶ καθεξῆς ὅλα τὰ ζῶα ἀναλόγως τῆς ιδιότητος καὶ τῆς μορφῆς, τῆς ὁποίας ἔτυχον, ὅταν ὅμως σὲ διδάξω τὴν φιλοσοφίαν, τότε καταλαμβάνεις πόσον τώρα εἶσαι ἀνόητος.

Κώσας.

Τί; θὰ κάμεις κ' ἐμένα φιλόσοπον;

Φιλόσοφος.

Καὶ σὲ θέλω πλείον τοιοῦτον ἀγράμματον; βέβαια! κ' ἐμένα θὰ κάμω, καὶ τὴν Ἀσπασίαν· μόνον νὰ ἐνθουμήται νὰ δίδῃς καὶ ἐσπέρῃς εἰς τοὺς ποντικούς κερὶ διὰ τὴν μελέτην των, καὶ λάδι διὰ τὸ γυμνάσιόν των.

Κώσας.

Κερὶ καὶ λάδι θὰ τοὺς δίδω καὶ βράδυ, μόνον τὰ

λόγῳ ὅπου μὲ εἶπες νὰ τοὺς πῶ δὲν τὰ θυμοῦμαι.

Φιλόσοφος.

Ἐγὼ τὰ γράφω, καὶ τώρα μάλιστα θὰ πᾶγω εἰς τὸ σπουδαστήριόν μου, διὰ νὰ τοῖς γράψω μίαν εἰδοκοί-
τησιν (ἀναχωρεῖ)

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΩΗ.

Κώστας μόνος.

Καλὸς ἦς τόσο ζευζεύκτης τοῦ διαβόλου ὁ Μπουταλάς, νὰ θαρρήῃ πῶς μαθίνουνε οἱ ποντικοὶ γράμματα, μὲ πα-
ραγγέλει νὰ τοὺς βάζω καὶ κάθε βράδυ κερὰ καὶ λά-
δι, ἐκεῖνοι τώρα κοντεύουν νὰ τὸν καταφέρουνε, νὰ
τοὺς βάλω καὶ αὐτὰ ὅπου λέγει, δὲν εἶναι ἀμφιβολία
ὅτι καμμιὰ νυκτιὰ τὸν πνίγουνε· κ' ἐκεῖνοι θὰ γίνου-
νε πλεὺς παχύτεροι ἀπ' αὐτόνα! ἔγω πάσαι ξέρω τὴ
δουλιὰ μου, κάθε βράδυ θὰ τὸν λέγω ὅπου τοῦ βάζω
ἀπὸ μιὰ ὀκτὼ κερὰ, καὶ δυὸ ὀκτῶδες λάδι, καὶ νὰ γί-
νω σύντροφος μὲ τὸν μπακάλη, νὰ κάμω τὴν τύχη
μου σὲ κανένα δυὸ χρόνους· ναί! νὰ τὸν θυμίσω νὰ
τοὺς δίνῃ καὶ τίποτες φαγί, καὶ τότε θὰ τὴν ἔχω κα-
λῆτερα, καὶ ὕστερα νὰ τὸν μουντζόσω πεντ' ὀκτῶδες καὶ
δὲξ' ἄπισω. καλὰ λέγουν ὅτι οἱ πολλοὶ διαβασμένοι
γίνονται τραλλοί, ὁ Θεὸς χωρὲς τὸ δάγκαλό μου, ὅπου

δέν ἤξερε γράμματα γιὰ νὰ μάθω κ' ἐγώ, νά! ὡς τὰ
 ὑπερα τὴ ἔθελαν νὰ γένω . . . . .

Σ Κ Η Ν Η Ε Ν Ν Α Τ Η .

Κώσας καὶ φιλόσοφος.

(Ὁ Φιλόσοφος εἰσέρχεται κρητῶν τὴν εἰδοποίησιν)

Φιλόσοφος.

Ἰδοῦ! (δεικνύων τὴν εἰδοποίησιν) λάβε τὴν, καὶ πῆγαι
 νε τοιχοκόλλησέ τὴν ἐπάνω εἰς κανένα μέρος δια νὰ
 τὴν ἰδοῦν ὅλοι.

Κώσας.

Ἄφροντη! δέν τὴν διαβάξῃς ν' ἀκούσω κ' ἐγώ τὴ τοῦ
 ἔγραψες;

Φιλόσοφος.

Μάλιστα. . . (ἀναγινώσκει τὴν εἰδοποίησιν) «Χαίρει
 τε ἀπαξάπασα νεολαία τῶν κατοικ
 κούντων ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ μυῶν»
 Σημανθέντος μοι τοῦ πόνου, ὃν ὑμεῖς κατὰ πάντα νύ
 κτα καταβάλητε, ἔδξέ μοι σιτηρέσιον ἀνά πᾶσαν ἡ
 σπέραν ὑμῖν δύναι· δέμαί οὖν ὑμᾶς ὅπως τὸ
 δρόμου ἀγῶνα, οὐ νύκτωρ ἀλλ' ἡμέραν ἀγωνιεῖθε.

Ἐρρώσθε.

Βουδρομειῶνος ἰδ' . μεσοῦντος.

Ὁλυμ. ἀρχ.

Κώσας.

Ἄλλε φαγὶ ἀρέντη δὲν θὰ τοὺς δίδομεν;

Φιλόσοφος.

Δὲν φυλάγω νὰ μὲ τὸ πῆς ἐσύ, ἐγὼ ἀμέτως ἐσκέρθην
καὶ περὶ τοῦτου, μόνε πῆγαινε ἐ.ὐ νὰ τὴν κολλήτης.

(Δίδει τὴν εἰδοποίησιν εἰς τὸν Κώσα, αὐτὸς δὲ λαμβανῶν
αὐτὴν ἀναχωρεῖ).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ.

Ὁ Φιλόσοφος μόνος.

Ἡρχισα πλέον νὰ (ἀ.ὠ τὴν οἰκίαν μου εἰς φιλοσοφι-
κὴν ταξιν, μένει τώρα ὁ ὑπρέτης μου καὶ ἡ κόρη μου
νὰ γείνοιν φιλόσοφοι, καὶ πρέπει νὰ ἐπιμεληθῶ εἰς
τρῆς χρόνοις νὰ τοὺς τελειοποιήσω, διότι μεταξύ τριῶν
χρόνων ἐμβαίνει καὶ ἡ ἀροσατικὴ μηχανὴ τοῦ Γερὶν
εἰς ἐργασίαν καὶ ἀρχίζουν πλέον τὰ νέα ταξίδια με-
ταξὺ Σελήνης καὶ γῆς, ἐλπίζω ὅμως ἀρχήτερα νὰ κα-
τακευάσουν οἱ κάτοικοι τῆς Σελήνης ἀεροδρομικὴν μη-
χανὴν καὶ νὰ ἔλθουν εἰς τὴν γῆν μας, πρὶν ὑπάγωμεν
ἡμεῖς ἐκεῖ. τότε πλέον θὰ προσκαλέσω ὅλους τοὺς φι-
λοσόφους τῆς Σελήνης νὰ καταλύσουν εἰς τὴν οἰκίαν
μου. εἶναι ὅμως ἀληθινόν, ὅτι θὰ θαυμάσουν διὰ τὴν
φιλοσοφικὴν μου οἰκίαν, θὰ εἰδοῦν ἐμένα φιλόσοφον,

τὸν πετεινὸν μου ἀερολόγον καὶ προφήτην, τοὺς πον-
 τικούς τῆς οἰκίας μου φιλολόγους καὶ ἀθληταίς τῶν
 πέντε ἀγῶνων, τὸν σκυλλὸν μου ἀκροαματικὸν φιλόσο-
 φον, ἕως τότε θὰ κάμω φιλόσοφον καὶ τὴν κόρην μου
 καὶ τὸν Κώσα, καὶ μὲ αὐτὰ ἐλπίζω νὰ ἐλκύσω καὶ κα-
 νένα ἀπὸ ἐκείνους τοὺς φιλοσόφους νὰ δώσω τὴν κόρην
 μου. Ἴδου εὐτυχία! νὰ κάμω καὶ Σελήνιον συγγενεῖ-
 αν! λησμόνησα ὅμως τοὺς ψύλλους τῆς οἰκίας μου νὰ
 διδάξω καρμίαν ἐπιστήμην, (Συλλογίζεται ὀλίγον παρα-
 τηρῶν ἡς χειρὸς του) ἰδού! βλέπω ὅτι οἱ ψύλλοι τοῦ
 σπητιοῦ μου ἔχουν τὴν ἐπιτηδειότητα νὰ φλεβοτομοῦν!
 λοιπὸν ἤμπορῶ καὶ αὐτοὺς νὰ τοὺς κάμω Ἰατροὺς, βο-
 τανικὸν κῆπον δὲν ἔχω, ἐλπίζω ὅμως ὡς νὰ μάθουν
 καλὰ τὴν Ἰατρικὴν γίνεται καὶ ὁ βοτανικὸς κῆπος τῆς
 Ἑλλάδος, καὶ τοὺς εἰλνω ἐκεῖ διὰ τὴν σπουδὴν τῆς βο-
 τανολογίας.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΠΡΩΤΗ.

Φιλόσοφος καὶ Κώσας:

Κώσας.

Τὸ ἐκόλλησα ἀφέντη τὸ γράμμα, καὶ ἄλλοι οἱ ποντικοὶ
 αἷς ἦναι καλὰ οἱ καυμένοι σὲ εὐχηθήκανε, καὶ μὲ πα-
 ρακάλεσαν νὰ μὴ ξεχνῶ τὸ βράδυ τὰ ὅσα τοὺς γρά-

φεις να τα πηγαίνω .

Φιλόσοφος .

Βέβαια ! πρέπει να τα πηγαίνεις . είδες τώρα πως ή-
ξάρουν οι παντικοί την γλώτσαν; τ' άκουτες με τα
αυτιά σου ; λοιπόν πάρε παράδειγμα και κοίταξε και
συ να προκόψης , διότι δεν ήμπορώ να έχω άριλότορον
άνθρωπον εις την οικίαν μου . . . . είπέ με , διόλου επί-
ζωής σου δεν έδιάβασες τίποτε ; δεν έπήγες εις κανέ-
να σχολείον ;

Κώσας .

Νά σε είπω άρέντη τί έδιάβασα ! έδιάβατα πρώτα την
φυλλάδα , ύστερα τό φτοήχι , καταπόδι τό ψαλτήρι , και
όλου ύστερα έδιάβασα και τον μιτό 'Απόστολο με τον ή-
χώ , έπειτα με κίμανε καλανάρχο , ύστερα με κουρέψα-
νε και 'Αναγνώστη της εκκλησιās , τότε εγώ θέλησα να
έμπω και σ' τό 'Ελληνικό τό σχολειό , ό Γέροντάς μου ό-
μας δεν μ' άρισε , Θεός χωρέστονα . τί θέλεις , με εί-
πε , τά 'Ελληνικά· να , κ' εγώ 'Ελληνικά δεν ξέρω αλλά
έγεινα Δεσπότης , και ακόμα τί ήμπορώ να γένω . με
είπε , γράψιμον όπου δεν ξέρω , ν' αντιγράψω τά μυρο-
δοχάρτια και της μερίδαις , γιατί κ' εκείνος με είπε .
άφου έγεινε Δεσπότης , ύστερα έμαθε να γράφη , εύγαινα
με είπε , τό βράδυ τάχα πως θα σεργιανίση τά μνήμα-
τα τά ρωμαϊκα , και αντίγραφε από της πέτραις επά-
νω τά γράμματα , κ' έτζι λίγο λίγο έμαθε . για την υπο-

221

γραφή του όμως με είχε ειπεί, πούναι μονοκονδυλιά
 εδυσκολεύθη εις την αρχή να την κάμη, ύστερα όμως
 είχε ένα Διάκο πολύ προκομμένο, όπου ήξερε κ' εξήγη-
 γούσε του 'Αλεξάνδρου τη φυλλάδα και του επινού τα
 προπάγια, αυτός λοιπόν ο Διάκος έγραψε την υπογρα-
 φή του. ύστερα σάν τον επήρανε και την κάμανε 'Ελλη-
 νικό δάσκαλο, τότε ο γέροντάς μου μ' επήρε και πη-
 γαμε μαζί σ' το σουλταν Μπαγιαζίτη, κ' επεράγαμε
 λε και του φημάτανε μια βούλα, και με αυτήν πα-
 τούσε κ' ευγαινε τ' όνομα του μονοκονδυλιά. ύστερα σάν
 επέθανε την επήρε ο καντηλανάρτης γιατί επεργάζο-
 νε κουμάτι τα όνοματά τους.

Φιλόσοφος.

Έξ ότων ειπες, φαίνεται ότι έχεις φοιχειώδεις γνώ-
 σεις, και ελπίζω έως ότου αρχίσωμεν τα ταξίδια της
 Σελήνης να γείνης έντελής και κατά την φιλοσοφίαν.

Κώσας.

Τί; θα πάμε ναρχώμεθα αρέστη, άπάνω σ' το φεγγάρι;

Φιλόσοφος.

Βέβαια! αυτό θα προσπαθώμεν ημείς μερ και φιλόσο-
 φοι, και κιντούμεν να το επιτύχωμεν, και θ' αρχί-
 σωμεν διαφορους πραγματείας να φορτώνωμεν σ' την α-
 εροβατικήν μας μηχανήν, και θα τας πωλύμεν ελάτ-
 όταν φείνωμεν.

Κώστας.

Και είναι κ' εκεί άνθρωποι καθώ: είδω

Φιλόσοφοι.

Είναι βίαια! μάλισα δύω είδων άνθρωποι, ατόχθους, και άπικοι.

Κώστας.

Τι θα είπη ατόχθους άρέντη! και τι άπικοι;

Φιλόσοφοι.

Ατόχθους: λέγονται ότι έφυγαν από εκείνον την γην της Σελήνης. άπικοι δέ η μεταναστεύει, όσοι αποβήνουν είδω, και έπειτα αναγεννώνται πάλιν εκεί.

Κώστας.

Καλά χωράει λοιπόν έχει τό φεγγάρι, άρου φυτρώου: και άρώτοι!

Φιλόσοφοι.

Εναι καρόν και η γη μας έγιναν ανθρώπους. ύστερον έλκει από διαφόρους μεταβολάς, τας όποιες ήλθεν, άδυνατούν εις την παραγωγή του τέτοιου καρπού.

Κώστας.

Καλά άρέντη! και από τό φεγγάρι όσαν μετακινούναι έρχονται πάλιν είδω.

Φιλόσοφοι.

Όχι! από εκεί μετακινούν εις άλλον πλανήτην, και από εκεί πάλιν εις άλλον, και τριουτοτρόπως καθέριζόμεναι αι ψυχαί και μεταβαίνουσαι από πλανήτην

και εδω κατε

εις πλανήτην φθάνουν εις τὸ κέντρον του πλανητικου
μας συστήματος. . . . .

Κώστας.

Τι εἶπῃ ἀρένη πλανήτης;

Φιλόσοφος.

Να! τριάντα ἢ τριανταίνα μεγάλα ἄστρα, τὰ ὁποῖα
βλῆκεις περὶ τὸν ἥλιον μας ὀνομάζονται πλανῆται.

Κώστας.

Κ' ἐκεῖνα εἶναι πολλὰ ἄστρα! . . .

Φιλόσοφος.

Ἐκεῖνα πάλιν σχηματίζουν ἄλλα πλανητικά συστή-
ματα, καὶ ἔχουν χωριστοὺς ἡλίους τοὺς ἀπλανητικῶς
ἀστέρας.

Κώστας.

Λοιπὸν ἀπὸ κανίνα ἄλλων πλανήτην δὲν ἔρχονται εἰς
ἐδῶποι;

Φιλόσοφος.

Μάλιστα. ἔρχονται οἱ Αἰθίοπες καὶ οἱ Ἄραβες. αὐτοὶ
εἶναι κατοικοὶ τοῦ Ἑρμοῦ, καὶ ἔτιν ἀπὸ τῆς κωνί-
τι, ἀναγεννῶνται εἰς τὴν γῆν μας.

Κώστας.

Τί; Ἄραβες ὅπου λές, οἱ Ἀρίπιδες εἶναι;

Φιλόσοφος.

Μάλιστα!

Κώσας.

Γιγντε λοιπόν είναι Μιχύροι;

Φιλόσοφος.

Διότι ο Έρμης είναι πλυσίον του Ήλιου, και όλοι εκεί οί κατοικίαι είναι Μιχύροι, και όταν μεταβαίνουσι εἰς τὴν φυλάττουσιν τὴν εἰδίαν των μορφήν.

Κώσας.

Τί πράγματα είναι σ' τὸν κόσμο, κ' εἰμῖς οἱ κημίνοι τί ἀγαθὰ δὲν τὰ λέγομε!!! πές με δὲ τώρα, ἀπέντη! τί ἐὰ φοβώσωμεν γὰρ νὰ πῶμε πράγματα εἰς τὸν σ' τὸ φεγγάρι;

Φιλόσοφος.

Ὁὰ φοβώσωμεν τὸ δεκάτου ἑνάτου αἰῶνος τοῦ Νομικοῦ μὲ τὰς Δικαιοματίας των, τοὺς Ἱατροὺς μὲ τὰς ἑλεγκτικότητας των, τοὺς Διδασκάλους μὲ τὰς Γραμματικὰς των, τοὺς Στρατιωτικοὺς μὲ τὰ ὄπλα των, τοὺς ἑφημεριδογράφους μὲ τὸν Πατριωτισμὸν των, τοὺς Πολιτικοὺς μὲ τὰ ὄργανα των, τοὺς ὑπαλληλικούς μὲ τὴν ραδιουργίαν των, τὸν Κλητοθετὸν μὲ τὸν Βιολογίαν του, τὸν φίλον του μὲ τὴν ὑποκτον μετάρρησιν του, τὸν ἐναντίον των μὲ τὴν δημιουργηθεῖσαν νεοελληνικὴν ἐκκλησίαν του, τοὺς Βραχμάνους μὲ τὴν ὑποκρισίαν των, τοὺς Πατριώτας μὲ τὸ ἀγκυρωθῆν των, τοὺς ὑπουργούς μὲ τὰς ὑποσχέσεις των, τοὺς ἐκπτώτους ὑπουργούς μὲ τὰ κρηματισμένα μούτρα των.

ὡς γυναῖκας μὲ τὰς μόδας των, τοὺς νέους καὶ νέας
 μὲ τοὺς ἔρωτάς των, καὶ τέλος τοὺς Ἀρκίους μὲ τὴν
 Γκιλωτίνά των, δοῦναι αὐτὰ εἶναι τὰ εὐθηνότερα καὶ
 ἀφθονότερα προϊόντα τῆς γῆς μας κατὰ τὸν δέκατον
 ἔννατον αἰῶνα.

Κώστας.

Ἄρπεντη! Ἄρπεντη! φθάνει πλὴν μὴ βιάσεις ἄλλους. Ἐ-
 γὼ φοβοῦμαι νὰ ἔρθω μὲ τὸν καλοματαλεχτή, γιατί
 ἂν πένη αὐτὴ ἡ μηχανὴ πῶ λές; μὲς τῆς θαλάσσης
 εἶσα βάρος καὶ πνευθῶν, ἔπειτα τί κάμνουν;

Φιλόσοφος.

Νιὴν φρεῖσαι, ἔμπα σὲ λέγω!;

Κώστας.

Τοῦ καίχου δὲν μπίνω...

Φιλόσοφος.

Ἐμπα καὶ τοὺς ἀσφαλιζόμεν...

Κώστας.

Τί ἐὰ εἰπῆ ἀσφαλιζόμεν;

Φιλόσοφος.

Τοὺς σιγουράρουμεν, δηλαδὴ τοὺς γράφουμεν εἰς τὴν
 σιγουριὰ.

Κώστας.

Κ' ἔχει κατὰ τὴν σιγουριὰ τόσα νὰ πληρῶ, ἢ ἂν πνευθῶ
 νὰ ὀλοῦ αὐτοῖς;

Φιλόσοφος.

Τους σιγουρά σφην εις τους Οικονομικούς υπαλλήλους.
 δια τούτο και δέν τους έβαλα μέσα.

Κώσας.

Απ' εκεί άφέντη! δέν θά φέρωμεν τίποτε πραγματικ
 έδώ;

Φιλόσοφος.

Μάλιστα! απ' εκεί θά φέρωμεν αρκετά συντάγματα να
 τα πωλήσωμεν εις μερικους τόπους της γης μας όπου
 δέν υπάρχουν.

Κώσας.

Τι πράματα είναι αυτά τα συντάγματα; δέν τα ξέρω.

Φιλόσοφος.

Έβραια δέν τα ήξείρεις, καθότι δέν είδες ποτέσου ττοι
 αυτά πράματα.

Κώσας.

Σ' τό πρώτό μου εφεντικό όπου ήρουν, έφερνε τό Πα
 κέρι κατε γραμμένα χαρτιά και τά λέγανε γαζέτες
 και εί μέρη ήτανε γραμμένα όλο συντάγματα.

Φιλόσοφος.

Έκαίνε όπου τά έγραφαν δέν είχαν καμμίαν υπηρσί
 αν, όταν όπως ελάμβαναν θέσιν, δέν έγραφον πλέον
 ττοι αυτά πράματα, και όσας γαζέτας ττοι αυτας είχαν
 περισσεύει, τας έδιδον δια τό χρέος των εις τόν
 Βακάλη μέ τήν οκά, ύπερον μάλιτα οί ίδιοι αυτοί

έβαλον εἰς τὴν φυλακὴν καὶ ὅσους τὰ ἔγραψον .

Κώστας .

Καλὸν λοιπὸν παρὰ ταῦτά σοι μετὰ αὐτὴν τὴν πρά-
ματία !!

Φιλόσοφος .

Καλὸν καὶ κιλὸν !!

Κώστας .

Ἄρεντη ! καρμιά ἄλλη δουλίτσα εὐκόλη δὲ μετὰ
θαίνεις νὰ καζαντίσω καρπούσα παραδάκια .

Φιλόσοφος .

(Συλλογίζεται ὀλίγον) νὰ σὲ διδάξω τὴν ὠτακουσικὴν .

Κώστας .

Καὶ σιτὶ μέρος περνάει αὐτὴ ἡ τέχνη ;

Φιλόσοφος .

Ἦταγε εἰς διάφορα κράτη , καὶ παρατήρησε τοὺς ἐκεί-
θεν ἄσυνόμους , ἂν μὲν ἦναι Δημοτικὸί γεῦσαι , διότι ἐκεί-
θεν ἔχει γόραν , ἂν ὅμως εἶναι Βασιλικὸί , τρέχα ἀ-
μείσας , ὅσοι ἀναφορὰν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Ἀσυνό-
μους , καὶ βὰ ἔχει καὶ μιστὸν γολὸν , καὶ ὅποιον ἔ-
χει ἔχθρον τὸν ἐκδικῆσαι μετὰ αὐτὴν τὴν τέχνην . Ἡ
ζεύρις ἐγὼ πόσα ἐκέρδισα ἕνα καιρὸν εἰς μερικὰ μέρ-
η τῆς Γερμανίας , καὶ εἰς τὴν Βόρεια , καὶ ἀπὸ τὴν
Ἑλλάδα ἀρκαζὰ ἀρκετὰ , ὕστερα ὅμως ἔταν εἶδα τοὺς
Δημοτικὸς ἄσυνόμους , ἀνοίξαν καὶ τὴν γλῶσσάν των
αἱ ἐργασίαι καὶ πολὺ περισσότερον ἐκείνη ἢ ἀναθε-

ματισμένη Ἐλπίς, δὲν πῆγαινε παρακάτου καὶ ὁ μα-
 χαρίτης ὁ Σατήρ, καὶ αἱ σημεριναὶ ὅμως δὲν σὲ χω-
 ρατεύουν, εἶχαν δὲν εἶχαν μᾶς ἐρευγάτεταν, ἐλπίω
 ὅμως οἱ εἰσαγγελίαις νὰ ἐλθουν ἀπὸ τὸ δίκιο των.
 εἶχα ἀγοράσει ὅμως κ' ἐγὼ τὴν καὶμένην τὴν Ἐλ-
 λιάδα, δὲν εἶδνατο ὅμως νὰ ὑπερασπιθεῖ τὸ σύστη-
 μά μας παρὰ πλὴν, εἰς αἰτίαις ὅπου ὁ ἀρχηγὸς της δὲν
 ἔπεισε πολὺ νερόν, καὶ διὰ τοῦτο ἡ φωνή του ἦεν ἰ-
 σχνή, ἕως οὗ ἀπέπνευσε. τῶρα ἔχω τὰς ἐλπίδας μου
 εἰς τὸν Τάταρον.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Μηρουχιδάρης φιλόσοφος καὶ Κώστας.
 (Ὁ Μηρουχιδάρης εἰσέρχεται αἶφνης, κρατῶν μίαν ὑβρίδον,
 ἧς ἐστὶ τὸ σῆμα τῆς ὑπηρεσίας του).

Μηρουχιδάρης.

(Ἀποτείνεται πρὸς τὸν Φιλινοσον) Σὺ εἶσαι ἐκεῖνος ὁ
 αἰδωπὸς ὁ φιλόσοφος;

Φιλόσοφος.

Ὄχι μόνον εἶμαι φιλόσοφος, ἀλλὰ καὶ ἐπιστημῶν ἀριστὸς.

Μηρουχιδάρης.

Ἦναί προσαγὴ τοῦ χωρὶ ὅμως νὰ ρύγῃς ἀπ' ἐδῶ ἐν-
 τὸς εἰκοσιτεσσάρων ὥρων.

Φιλόσοφος.

Διατί; τὸ αἰεὶον ποῖον;

Μηρουχιδάρης.

Διὸς ἢ χάρις μας ἰδῶ τέτοις φιλοσόφους δὲν βέβαιον
εἶπε δὴ ἐμάθονε ὅτι δὲν πιστεῖς τίποτε, καὶ ὅπως
ἔρχεται ἰδῶ τὸν κόμης σὺν τὰ μευτράσου, μάλα
καὶ ὁ Δεσπότης σὲ ἀφάρσε, σὲ ἐναθράτισε, σὲ κα-
ταράσθηκε, σὲ εἶπε νὰ γέγης σὺν τούρπανο, νὰ γέ-
λωσῃς, νὰ μὴ τροκίψῃς, νὰ κίρῃς λέρρα καὶ κα-
σιδα, νὰ σταίῃς νὰ τρίγῃς, καὶ ὅς τὰ υἱε, νὰ νὰ
κληρονομήῃς τὸ χροινὲ του Ἰουδα, καὶ τάρταθράμα-
τα τοῦ Θεοφάνη τοῦ πατέρα σου νὰ τᾶχῃς σ' τὸ κέ-
ράλι σου. (Ὁ φιλόσοφος φάσκειται σκιθροπιζάν)

Κώσας.

(Γοῖς τὸν φιλόσοφον) Ἀφέντη! τὸ χροινὲ πάρεται
γῆατὶ χρεάεται γές τὸ σπῆτι, καὶ τάρταθράμα-
τα τοῦ πατέρα σου ἂν δὲν τὰ βέλης ὅς τα σρένα.

Φιλόσοφος.

(Δὲ θροινὲ πρὸς τὸν Μηρουχιδάρην) ἔγω ἀποβόρα-ε! ἔγω
σὲ λέρω, βλέπεις ἐκὶ ἢ φαντασία του ὡς π.ῦ τον ἔ-
φρε; δὲν γέ ὑρε ἀνεητε, ὅτι ὅλα αὐτὰ εἶναι ἀποβό-
ράματα τῆς φαντασίας σου;

Μηρουχιδάρης.

Φιλόσοφέ μου ἔλα σ' τὸ νοῦ σου, ἔγω εἶχα ἀθροπὸς
ἀπ' ἰδῶ χωριανὸς καὶ Μηρουχιδάρης, γέματα δὲν σὲ λέρω

γω, και ουτε εφαντάκτικα, με εφώναξαν εις το Κελί
 όπου ητον ο Καψιμάλης, οί επίτροποι και ο Κεχα-
 γιάς, και μ' εδώσανε και αυτό το γράμμα (τῷ δει-
 κνύει ἐν ἐγγραφον) όπου τόγραψεν ο γραμματικός του
 χωριού μας, λοιπόν με το καλόν μάζωξε τά πράμα-
 τά σου και αύριον τέτοια ώρα να φύγης, να πού σε
 το λέγω § ..

Φιλόσοφος.

Σε φαίνεται ανόητε! διότι όλα είναι κατά φαντασίαν
 και συ και εκείνοι και το Κελί σας.

Μιουχδάρης.

Το Κελί το έχουσε εδῶ παρακάτου, και αν θέλεις έλα
 να το δγῆς :

Φιλόσοφος.

Σε φαίνεται ότι είναι εδῶ παρακάτου.

Κώσας.

(Πρὸς τὸν φιλόσοφον) "Οχι αφέντη, κ' εγώ το ξέρω
 όπου είναι εκεί, όπου λέγει η αφεντιά του!

Φιλόσοφος.

(Πρὸς τὸν Κώσα) Σε φαίνεται και ετένα ανόητε.

Μιουχδάρης.

(Με θυμόν) "Ανοιξε τα μάτια σου, αύριον να μη σε
 εδῶ, γιατί εσύ το ξέρεις.

Φιλόσοφος.

Σε φαίνεται,

Κώσας.

(Πρὸς τὸν Μιουχδάρη) Τὸ πῆς δὲν τὸ πῆς ἐμεῖς
 φύγωμεν γλίγωρα καὶ θά πάμε γιὰ τὸ ψεγγάρι.

Μιουχδάρης.

Σ' τὴν ὀργὴν τοῦ θεοῦ πάντε, εἰδῶ μόνε νὰ μὴ σὰς
 δῶ αὔριον.

Φιλόσοφος.

Σὲ φαίνεται ὅτι θά γείνει αὔριον.

Μιουχδάρης.

(Μὲ θυμὸν) Τώρα ἐγὼ νὰ σὲ δειξῶ ἂν μὲ φαίνεται
 πῶς (κτυπῶ τὸν κιτῶν).

Φιλόσοφος.

Τὶ μὲ κτυπᾷς;

Μιουχδάρης.

Σὲ φαίνεται ὅτι σὲ κτυπῶ (τὸν κιτῶν καὶ ἄλλην)

Φιλόσοφος.

Θὰ σὲ πάρω εἰς τὴν Πόλι.

Μιουχδάρης.

Σὲ φαίνεται (πάλιν τὸν κιτῶν) .

Φιλόσοφος.

Θὰ σὲ προσκαλέσω εἰς τὸ Κελί.

Μιουχδάρης.

Σὲ φαίνεται ὅτι θά μὲ προσκαλέγῃς εἰς τὸ Κελί.

Κώσας.

(Πρὸς τὸν Μιουχδάρη) Μὴ δέρηγῃς τὸν ἀρέντη μου.

γιατί θ' ἀβυσθήτη καὶ δὲν θὰ μπόρῶμεν νὰ πᾶμε
 εἰς τὸ φεγγάρι .

Μησοχάρης .

(Πρὸς τὸν Κόρα) Νὰ σὲ τὸν κίμων γὰρ νὰ μὴ μπο-
 ρῶν ἄλλοτε γιὰ τὸ φανάρι νὰ πᾶγη , ὅχι εἰς τὸ φεγγάρι .

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΠΡΑΞΕΩΣ .

ΠΡΑΞΕΙΣ Γ.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

(Ἀσπασία μόνη λυπούμενη διὰ τὴν ἀργοπορίαν τῆς Ζωήτζας) .

Διατί ἄραγε ἄργησε νὰ ἔλθῃ ἡ Ζωήτζα ; μήπως καὶ εὐρίσκεται ὁ Λεάνδρος εἰς τὰ λούστια καὶ λυπῆται νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ μὲ τὸ πῆ ; ἢ μήπως καὶ πῦρ ἐκεῖ τὸ ἀντικείμενον τῆς διασκεδάσειώς της καὶ λησμόνησε νὰ ἴπισρέψῃ ; ἄχ ! πόσον ἡ ἀθλία εἶμαι ἀξιολύπητος ! εἰς μόνην τὴν Ζωήτζα εὕρισκα ὀλίγην παρηγορίαν , ἀλλὰ καὶ αὐτὴ τώρα εἰς τὰς δυσυχίας μου μ' ἐλησμόνησε . Ποίαν ἄραγε εἶδησιν περιμένω ν' ἀκούσω ; ἢ μόνη ἐλπίς μου , ἢ μόνη παρηγορία μου νὰ ἀσθενῇ καὶ ἐγὼ νὰ κάθημαι ἐδῶ ; ὄχι , θ' ἀρίσω τὴν συσολὴν κατὰ μέρος νὰ ὑπάγω μόνη μου νὰ τὸν εἶδῶ . ἀλλ' ἂν ὁ πατήρ μου αἴφνης ἔλθῃ καὶ μὲ ζητήσῃ νὰ κάμω ; ἄχ ἔρωτα ! εἰς ποίους παραλογισμοὺς μὲ

ρίπτεις; είναι ποτέ δυνατόν νὰ ὑπάγω εἰς επισκεψί-
 του; τί θὰ νομίσαι ὁ κόσμος; τί θὰ εἰπεῖ ἡ ἀδελφή τοῦ,
 ἡ ὁποία ἀκόμη δέν μὲ γνωρίζει; τί ἤλθεις; τί ἀγα-
 πᾶς; τί νὰ τὴν ἀποκριθῶ ἢ δυσυχῆς; ἀλοίμονον εἰς
 ἐμὲ! ἀπελπίσθηκα! ἐχάθηκα! . . . (κλαίει).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Ζωήτζα καὶ Ἀσπασία!

Ζωήτζα.

Καλὲ δὲν μὲ λέγεις τί ἔχεις ὅπου ἐπῆρες τὰ κλάμα-
 τα μὲ τὸ νοῖκι; τί εἶναι αὐτὰ ὅπου κάμεις; δὲν
 ἔρχεσαι εἰς τὸ νοῦ σου;

Ἀσπασία.

(Μὲ ἀδύνατον φωνήν). "Ἄχ Ζωήτζα μου ἤλθεις; . . . ἔ-
 σβυσα ἢ καϊμένη . . . .

Ζωήτζα.

Τί ἔπαθες δὲν μὲ λέγεις;

Ἀσπασία.

Καὶ μ' ἐρωτᾷς τί ἔπαθα;

Ζωήτζα.

Καὶ θέλεις νὰ μὴ σὲ ρωτήσω ἐνῶ σὲ βλέπω βουτημέ-
 νη μὲς τὰ δάκρυα;

Ασπασία.

Κλαίω διότι ἀργησῆς νὰ ἔλθῃς.

Ζωήτζα.

Τάχα δι' αὐτὸ, ἢ διότι δὲν σ' ἔφερα ὀγλίγωρα εἰδῆσαι;

Ασπασία.

Καὶ διὰ τὰ δύο.

Ζωήτζα.

Πιεσῶ ὅμως ὅτι εἶναι περισσότερον ὅπου δὲν σ' ἔφερα ὀγλίγωρα εἰδῆσαι.

Ασπασία.

Μὴ μὲ περᾶζεις δὲ τώρα. λέγε μου τὸν εἶδος τὸν Διὸς ἀνδρὸν; πῶς εἶναι;

Ζωήτζα.

Πολιὰ καλὰ εἶναι.

Ασπασία.

Μὲ χωρατεύεις!

Ζωήτζα.

Βιάμισα σὲ χωρατεύω.

Ασπασία.

Ἄφροῦ εἶναι καλὰ, διατί δὲν τὸν ἔκαμεις νόημα νὰ ἔλθῃ;

Ζωήτζα.

Ἐννοιά σου δὲ γιὰ τούτο, πρὶν τὸν κάμω ἐγὼ μὲ τὸν κομῆν ἐκεῖνος.

Ασπασία.

(Με ανυπομονησίαν) Καί τώρα θά ἔλθῃς

Ζωήτζα.

Ὅχι τοῦ χρόνου, σέ θαυμάζομαι εἰς τήν ζωὴν μου Ασπασία πῶς εἶσαι τόσον ἀνοπόμονη, ἂν ἦσουν εἰς τὸν δικόν μου τὴν τόπον δὲν ἤξεύρω τί ἤθελεις νὰ κάμῃς· δὲν εἶχα ἐγὼ ψυχὴν ὅπου τρεῖς μῆνας ἔκαμα νὰ τὸν εἶδῶ;

Ασπασία.

Φαίνεται Ζωήτζα μου εἶσαι γενναιοτέρα ἀπὸ ἐμέ, ἐγὼ τί νὰ σέ εἰπῶ, δὲν εἶναι μόνον τρεῖς ἡμέρας ὅπου δὲν τὸν εἶδα; νομίζω ὅτι εἶναι τρεῖς χρόνοι.

Ζωήτζα.

Πρέπει ὅμως νὰ ἦται πλέον ὑπομονετικὴ, διότι κἀσμός εἶναι αὐτός, ἤμπορεῖ νὰ τὸν τύχη ὑπόθεσις καὶ ν' ἀναχωρήσῃ δια δύο καὶ τρεῖς μῆνας, τότε δὲν ἤξεύρω τί θὰ κάμῃς.

Ασπασία.

Πεθαίνω τότε καὶ γλυτόνω. νομίζεις ὅτι ἤμπορῶ πρὸς τί νὰ ὑπερίβω τὴν αἰουσίαν του χωρὶς κίνδυνον τῆς ζωῆς μου; ἂν τ' ἀφίωμεν αὐτὰ, δὲν με λέγεις δικαίαι ἀρχαίς τόσον;

Ζωήτζα.

Τί νὰ σέ εἰπῶ Ασπασία μου! καλῆτερα νὰ μὴ τὰ μὰ τῆς δειῆς θά λυπηθῆς.

Ἀσπασία.

(Τρέμων) Τί εἶναι εἰς τὸ θεόσου λέγεμε :

Ζωήτζα.

Μὴν τρομάζης δὲν εἶναι τίποτε διὰ ἡμᾶς, μόνον ἔχαινον τὸν καχοροῦξικον.

Ἀσπασία.

(Τρέμουσα) Τί; διὰ τὸν Λέανδρον νὰ μὴν εἶναι τίποτε

Ζωήτζα.

Ἔλα δά, μᾶς ξεκούρανες πλέον μὲ τὸν Λέανδρόν σου

Ἀσπασία.

Ἀδελφῆ δὲν μὲ λέγεις καθαρά τί εἶναι;

Ζωήτζα.

Τί νὰ εἶναι, ἡ Κοκῶνα Πολύμνια ἔχει τώρα τρεῖς μέραις ὅπου ἔδειξε τὴν ῥάχην της εἰς τὸν Εὐκλείδου

Ἀσπασία.

Καλέ μὴ μὲ τὸ λές τρελλαίνομαι.

Ζωήτζα.

Σὲ τὸ πῶ, δὲν σὲ τὸ πῶ, τὸ ἔκαμαν :

Ἀσπασία.

Καὶ πῶς ἔτρεξε;

Ζωήτζα.

Μήπως ἠμπόρεσα νομίζεις νὰ τὰ μάθω κ' ἐγὼ καλὰ ὅταν ἐπῆγα πῦρα τὴν μητέρατης συλλογισμένην, ἔπειτα τα ἐμβῆκα εἰς τὸν ὄνδαν τῆς Πολυμνιαίας τὴν ἔχαινον διὰ τὴν ῥέτησα καὶ τὴν ἀνέφερα περὶ τῆς μητρός της

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000013166